

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams: \$2.00
Amerikoje
Prieš Amerikos Vokietijos
Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusei metų: \$1.25
Amerikoje
Kanadoje ir kitur už šiuos metus
Valstijų \$1.50

Apskeltimų kainų klausiti laikui.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
253 Broadway, 8c
Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

**THE BEST ADVERTISING
MEDIUM**

Advertising Rates
on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, 8c, Boston, Mass.

NO. 39 SO. BOSTON, SEPTEMBER-RUGSĖJO 25 D., 1940. "Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. Kelivio Telefonas 800th Boston 2071 METAI XXXV

Vokietijos Nacių Planas Europai Reorganizuoti

PAVASARĮ HITLERIS PRADESIAS KARĄ PRIEŠ SOVIETUS.

Ukraina, visa Lenkija ir Lietuva busiančios prijungtos prie Vokietijos.

"New York Times" ši utarninką paskelbė Vokietijos planą Europai reorganizuoti. Tas planas esąs gautas iš neabejotinų šaltinių. Jo tikslai esą tokie:

Jeigu Anglija bus sumušta, tai 1941 metų pavasarį Hitleris žengs į Balkanus ir iš tenai pulsiąs Sovietų Rusiją. Jo tikslas esąs atstatyti Brest-Litovsko sutartį, kuria bolševikai buvo atidavę Vokietijai visą Ukrainą, Lenkiją ir Pabaltijo valstybes. Užėmęs Ukrainą ir atskyręs Sovietus nuo Juodosios Jūros, jis užims visą rytų Lenkiją, kurią laikinai buvo atidavęs Stalinui, o paskui išvys bolševikus ir iš Pabaltijo. Lietuva, Latvija ir Estija, lygiai kaip visa Lenkija ir Ukraina, busiančios prijungtos prie Vokietijos.

Norvegija busianti prijungta prie Švedijos. Olandija da ši rudenį busianti formaliai inkorporuota į Vokietiją.

Šveicarijos kantonai busi padalyti tarp Vokietijos, Francijos ir Italijos, atsižiūrint į vietos žmonių kalbas.

Belgija busianti padalyta tarp Francijos ir Vokietijos. Bet iš Francijos Hitleris atsiims Alzaciją ir Lotaringiją, o Italijai francuzai turės užleisti Niceją, Korsiką ir Tunisiją.

Rumunija ir Jugoslavija bus panaikintos. Jų žemės busiančios padidintos Vengrijai ir Bulgarijai.

Vokietijos generalis štabas užikrins Hitlerį, kad jų armija galinti sutruškinti Rusiją per porą savaičių. Visa kiltis jiems esanti tik tai Anglijos galybė. Jeigu Anglija bus nugalėta, tai Vokietijai busianti išplesta nuo Baltijos iki Juodosios Jūros.

Naciai Nuskandino Laivą Su Vaikais.

Vieną pereinęs savaitės naktį naciški žmogžudžiai nuskandino anglų laivą, kuris vežė apie 400 žmonių į Kanadą. Submarina užpuolė jį už 600 mylių nuo Anglijos pakraščio. Laivas nuskendo per 20 minučių, nusinešdamas su savim 293 gyvybes ir jūros gelmes. Tarp žuvusiųjų buvo 83 vaikai nuo 5 iki 15 metų amžiaus.

ANGLAI PALIKO 400 MYLIŲ LIEPSNOJANTĮ LAIVĄ.

Pereito nedėdienio naktį Anglijos orlaiviai sprogdino bombomis visą vokiečių užimtą pajūrį antrojo kanalo pusėj. Roterdamas, Flishingas, Antverpas, Ostendas, Dunkirkas, Boulogne ir Calais paskendo liepsnose. Per 400 mylių liepsnavo visas kelias, kuriuo perskrido anglų lakunai.

Karo Veiksmas Perina į Afriką.

Paskutinėmis dienomis italai pradėjo ofensivą prieš anglus Afrikoje. Sakoma, kad Mussolinio fašizmas tenai padeda ir Hitlerio nacių. Jų tikslas esąs užimti Egiptą ir perkirsti Sueco kanalą, kuris Britų Imperijai yra svarbiausioji "gyvybės gysla." Priešakiniai italų būriai jau įsiveržė Egipto gilumon apie 60 mylių. Egiptas yra skaitomas Anglijos globojama šalis, bet Egipto valdžia nenori Anglijai padėti. Dabar ji pasiskelbė busianti visai neitralsi. Dėl to iš ministerių kabineto rezignavo net 4 ministrai. Londono žiniomis, Anglija siųsianti Egiptą Amerikoje statomus jai bombanešius.

Antanas Smetona Esąs Jau Amerikoje.

Mums teko girdėti net iš keturių atskirų šaltinių, kad buvęs Lietuvos prezidentas Antanas Smetona atvykęs Amerikon. Vieni tų šaltinių sako, kad jis jau gavęs Amerikos atstovybės Berlyne vizą ir išvykęs Šveicariją. O tenai, turbūt, per Franciją ir Ispaniją mėginsias pasiekti laivą Amerikon. Kiti gi tvirtina, kad p. Smetona esąs jau New Yorke. Jis atlekęs Amerikon orlaiviu.

Kurie tų gandų teisingesni, mes kol kas nežinome, nes nei su p. Smetona, nei su jo vienminčiais jokių ryšių neturime. Bet jeigu gandai apie jo atvažiavimą eina jau plačiai, tai gali but, kad jis jau ištikrųjų yra Amerikon atvykęs; o jeigu da neatsvyko, tai gali atvykti.

Mums tuo tarpu idomu būtų žinoti, ką jis galės čia veikti. Kiek mums teko iš tų pačių šaltinių girdėti, pinigų p. Smetona visai neturi. Turto jis turėjęs, bet tai buvęs daugiausia nekilnojamas turtas, ir jis likęs Lietuvoje. Komunistų skleidžiami paskalai, buk Smetona bėgdamas Lietuvą apvogęs ir išsivežęs "milijonus dolerių," esą grynas melas. Galimas esąs daiktas, kad komunistai patys Lietuvos Banką apvogę, todėl ir kaltina Smetoną. Reikia esą neužmiršti, kad įsiveržę Lietuvon, bolševikai visų pirma puolę prie bankų ir neleide niekam nei cento iš jų išnešti.

ANGLIJOS SUARDYTA 6,000 FABRIKŲ.

Berlyno žinios sako, kad vokiečių orlaiviai suardę Anglijoj jau 6,000 fabričių. Nuo liepos 10 d. vokiečiai numetę Anglijon 50,600,000 svarų bombų. Tos bombos sunaikin u s i o s Anglijoj \$600,000,000 vertės maisto. Bet kaip Berlyno melagatai gali žinoti, kiek jų iš oro numestos bombos sunaikino maisto?

MEKSIKOJ MAISTAS.

Iš Meksikos ateina žinių, kad generolo Almazano šalininkai tenai jau pradėjo kelti riaušes. Jie reikalauja, kad jų vadas Almazanas būtų pripažintas Meksikos prezidentu.

AFRIKA "VIRTE VERDA."

Francuzijos vyriausybė prisipažįsta, kad visose francuzų kolonijose Afrikoje propaganda "virte verda." Ta propaganda esanti vedama iš Londono, francuzų generolui de Gaulle'ui vadovaujant ir Anglijos valdžiai padedant. Kolonijos esančios kurtosoms atsimesti nuo Francuzijos ir prisidėti prie Anglijos.

Ši panedėlių Anglijos laivynas atplaukė prie Francuzų Vakarų Afrikos sostinės Dakaro ir pareikalavo, kad francuzų karinės spēkos tenai pasiduotų. Kai tas reikalavimas buvo atmestas, anglai pradėjo bombarduoti Dakaro miestą, ir daužė jį ištisais 8 valandais, pridarydami didžiausių nuostolių. Šitai ekspedicijai vadovaujęs francuzų generolas de Gaulle, kuris atsimetė nuo savo valdžios, ir tęsia karą prieš vokiečius. Jo tikslas esąs iškelti Dakaro uoste anglų-francuzų ekspediciją ir užimti visą Francuzų Vakarų Afriką, kad jos nepagriebtų vokiečiai ar italai.

FRANCUZAI TURS BADAUTI.

Okupuotoj ir neokupuotoj Francuzoj jau įvesta maisto kortelės. Be kortelių niekas jau negalės nieko nusipirkti, o pagal kortelę gali gauti labai mažai. Vienam žmogui per mėnesį leidžiama ne daugiau kaip 3 svarai mėsos, ketvirtadalis svaro surio ir tik apie 1 svarą ryžių. Amerikos mainerys per dieną daugiau suvalgo.

DANIJOS IR SOVIETŲ PREKYBOS SUTARTIS.

Tarp Danijos ir Sovietų Rusijos pasirašyta nauja prekybos sutartis. Sovietai pasizada pirkti Danijoj laivus, Dieselio motorus, elektrinius motorus, kompresorius ir kitokias mašinas, kurias rusai nemoka pasidaryti. Už tas mašinas rusai žada mokėti danams visokiomis žaliavomis, kaip medvilnę, žibalas ir tt.

172 AMERIKOS LAKUNAI ĮSIRAŠĖ ANGLIJON.

Kanados žiniomis, 172 įlavinti Jungtinių Valstijų lakunai įsirašė Kanadoje Anglijos tarnybai. Tai sutaupe Kanadai apie 4,000,000, nes išlavinti vieną lakuną kainuoja \$25,000.

SUSTABDĖ KUNIGUI COUGHLINUI RADIO PAMOKSLUS.

Kun. Coughlin paskelbė, kad daugiau pamokslų per radiją jis jau nebesakysias. "Galingi žmonės" uždare jam burną.

SVEIKIAUSIS MIESTAS.

Haverhill, Mass. — Vietos sveikatingumo viršininkai sako, kad šis miestas esąs sveikiausias visoj Amerikoje, nes čia mažiausia žmonių serga.

Amerikos Legijono Seimas Bostone.

Šią savaitę Bostone seimuoja Amerikos Legijonas. Delegatų yra privažiavusių iš visų Jungtinių Valstijų. Su savo delegacijomis yra atvykę ištisi Legijono postai, todėl žmonių yra labai daug. Laikraščiai apskaito, kad iš viso yra apie 300,000 suvažiavusių vyrų ir moterų, o su vietiniais ir aplinkiniais žiopsotojais priskaitoma iki 2,000,000 galvų. Legijonierių posėdžiai buna trumpi. Delegatai susirenka prieš piet porai valandų, priima iš kalno parašytas rezoliucijas, ir tos dienos "darbas" atliktas. Tuomet prasideda užimas ir visokios "fonės." Ši utarninką buvo didysis paradas. Čia buvo keisčiausių tipų vežimų, flotų, juokdary, šokėjų ir tt. Paradas prasidėjo iš pat ryto ir tęsėsi iki pietų.

4 VALANDAS BOMBARDAVO BERLYNĄ.

Šio antradienio naktį Anglijos orlaiviai bombardavo Hitlerio sostinę ištisais 4 valandais. Visą laiką staugė Berlyno sirenos ir šaudė priešlėktuvinė artilerija. Gyventojai visą laiką turėjo sėdėti sulindę į šlepus ir kitokias slėptuves. Hitleris dabar griežtai dantis ir siunta. Jis dabar anglams atsilųginsias. Jis nušluosias jų visą šalį. Mat, vokiečiai gali Londoną bombarduoti, bet anglams Berlyno bombarduoti nevalia.

Stalino Cenzura Lietuvoje Biauressnė Negu Smetonos

NEILEIDŽIA JOKIŲ SPAUSDINIŲ IS AMERIKOS.

Net komunistų laikraščiams nėra vietos "laisvintoj" šaly.

"Keleivis" andai rašė teisybę, kad Stalino cenzura neįleis Lietuvon jokių laikraščių iš užsienio. Pasirodo, kad taip ir yra. Šią savaitę Brooklyne man teko "draugiškai" kalbėtis su vienu šėryru komunistu iš "Laisvės" pastogės, ir jis patvirtino, kad "Keleivis" rašė teisybę. Sako, cenzura Lietuvoje dabar esanti kur kas sunkesnė, negu yra kada nors buvęs prie tautininkų ar klerikalų valdžijų. Iš Amerikos dabar neįleidžiama Lietuvon netik "buržuaziniai" lietuvių laikraščiai, bet durys esančios uždarytos net komunistiškai "Laisvei" ir "Vilniai." Sako, "Laisvės" galim nusiųsti po vieną egzempliorių tik kai kuriems komisarams, bet "muzikiškas narodas" negalys jos pamatyti.

As nustebau. Sakau, man tai nesuprantama. Juk jusų laikraščiai džiaugiasi Lietuvos prie Rusijos prijungimu, sveikina Staliną, skelbia savo džiaugsmo rezoliucijas ir kolloja kitus laikraščius, kurie tam nepritaria. — tai kodėl gi jusų laikraščiai

neįsileidžia? Taigi dėl to ir neįsileidžia, kad mes pesamės su kitais laikraščiais — paaiškino man tas komunistas. Girdi, paskaitęs "Laisvę" ar "Vilnį" žmogus juk tuoj pamato, kad Amerikos lietuvių stoji už nepriklausomą Lietuvą ir smerkia okupantus. Stalino agentai Lietuvoje negali šito fakto žmoneis parodyti. Jie tvirtina, kad visa Lietuvos išeivija Amerikoje džiaugiasi Lietuvos panaikinimu ir sveikina jos prijungimą prie Rusijos. Dėl to ir neįleidžia "Laisvės" ir "Vilnies," kurios parodo, kad Amerikos lietuvių smerkia komunistus.

Kitas dalykas, dėl kurio Amerikos komunistų laikraščiai neįleidžiama Lietuvon, esąs tas, kad tie laikraščiai talpina korespondencijas iš Amerikos lietuvių kolonijų, kur aprašomos visokios "parės," baliai, automobiliai, pasilinksminimai. Tokios žinios parodo, kad kapitalistiškoj šaly darbininkai gerai gyvena, jeigu jie gali automobilius važinėti ir baliuoti. Šitokio dalyko irgi negalima Lietuvos žmonėms parodyti, sako tas komunistas. Lietuvos žmonės dabar esą aiškinama, kad kapitalistiškose šalyse darbininkai yra pavergti, kad jie, retėžiais surakinti, velka sunkų kapitalizmo jungą ir valtoja laukdami tos laimingos valandos, kuomet Stalino raudonoji armija juos "iš tos prakeiktos buržuazinės vergijos išlaisvins."

Dėl to sovietiškoji cenzura ir neįsileidžia jokių laikraščių iš Amerikos. Dėl tos pat priežasties žmonės iš Sovietų Sąjungos negali užsienin išvažiuoti, kad nepamatytų, jog kitose šalyse yra daugiau duonos, daugiau laisvės, pigesnės ir geresnės drapanos ir visi gyvena daug geriau, negu Rusijoje, kurią valdo komunistai. Brooklynietis.

VEDE VYRAI NEBUSIA NUO KARO TARNYBOS LIUSI.

Washingtono pranešimu, vedę vyrai ne visi bus nuo konskripcijos paliuosuoti. Jeigu žmona turi kokių pajamų ir gali gyventi be vyro pagalbos, tai toks vyras bus imamas armijon.

PADEREWSKIS PRAŠO SI AMERIKON.

Lenkų pianistas Paderewskis kreipėsi į Jungtinių Valstijų valdžią su prašymu, kad leistų jam atvykti į šią šalį ir pastoviai apsigyventi. Jis yra jau 80 metų amžiaus senelis ir dabartiniu laiku gyvena Šveicarijoje.

NUSOVE SAVO VYRĄ IR PATI NUSIZUDE.

Whitinsville, Mass. — Catherine Starry pereitą savaitę čia nušovė savo vyrą ir pati pasidarė sau galą.

Lietuviai, Registruokitės Kaip Lietuvos Piliečiai

TAIP PATARIA JUSTICIJOS DEPARTAMENTAS.

Komunistai tegul sau registruojasi kaip Stalino burdingieriai.

Dabar Jungtinėse Valstijose eina nepiliečių registracija. Daug nepiliečių yra ir lietuvių, taigi ir jie privalo iki 26 gruodžio užsiregistruoti. Iki šiol tokie lietuviai, kurie neturi Amerikos piliečių popierių, buvo skaitomi Lietuvos piliečiais. Bet dabar nepriklausomos Lietuvos valstybės jau nėra. Ją sunaikino raudonoji Stalino armija. Nepriklausomos Lietuvos valdžia jau nuversta, jos armija išsklaidyta. Lietuvos vėliava panaikinta ir net Lietuvos himnas uždrausta giedoti. Nepriklausomoji mūsų tėvynė sunaikinta, o jos žemė su gyventojais prijungta prie Stalino imperijos.

Taigi prieš Amerikos lietuvių, kurie nėra šios šalies piliečiai, dabar kilo klausimas: kokios šalies piliečiai jie turi registruotis?

Lietuvos pasiuntinybė Washingtone kreipėsi šiuo klausimu į Imigracijos ir Naturalizacijos Zinybą prie Justicijos Departamento. Atsakymą gavo tokį: bet kurio svetimo krašto (taigi ir Lietuvos) pilietis gali užsiregistruoti savo krašto piliečiu.

Toks pat klausimas yra kilęs ir prieš lenkus, kurių nepriklausomoji valstybė buvo sudraskyta ir padalyta tarp dviejų imperialistinių agresorių — tarp Rusijos ir Vokietijos.

Nepiliečių registracijos direktorius Earl G. Harrison apie lenkus pasakė: "Polish aliens may register as subjects of Poland, not of Germany or of Russia." Reikia, lenkai nepiliečiai gali registruotis kaip Lenkijos piliečiai, bet ne Vokietijos ir ne Rusijos.

Lygiai tą patį jis pataria ir lietuviams daryti. Sako: "It is perfectly proper to advise Lithuanian residents in the United States, who are not citizens of the U. S. A., to answer the registration question accordingly." Reikia, Amerikos lietuviams, kurie nėra šios šalies piliečiai, visai tvarkoje yra registruotis Lietuvos piliečiais, taip kaip lenkai gali registruotis Lenkijos piliečiais.

Mat, Jungtinių Valstijų valdžia nepripažįsta Maskvos ir Berlyno diktatorių nei Lietuvos, nei Lenkijos pavergimo.

Komunistai, kurie džiaugiasi, kad Stalinas mūsų tėvų šalį pavergė, gali sau užsiregistruoti Justicijos Departamento kaip Stalino burdingieriai. Bet tikrieji lietuviai, kurie stoji už nepriklausomą Lietuvą, privalo registruotis kaip Lietuvos piliečiai.

APŽVALGA

NE VISKAS PASAKYTA.

221-tame "Vilnius" numerio L. Pruseika rašo:

"Pereitą savaitę vokiečiai išdrėbė ant Anglijos 4 milijonus tonų eksplozyvų."

"Tai vakchanalija pasiutimo, ir jam nesimato galo. Anglai taip pat atsimoka bombomis cirvais, tik mažesniais porcijomis."

"Štai jums krikščioniškas pasaulis imperialistinio pakvaisimo laiku!"

"Tai ne civilizacija, bet barbarizmas. O maži lietuviški barbarukai keikia Sovietų Sąjungą, kad ji tame pragare nedalyvauja."

Cia pasakyta toli ne viskas, o kas pasakyta, tai netiesa.

Netiesa, kad "maži lietuviški barbarukai" keikia Sovietų Sąjungą, kad ji tame pragare nedalyvauja.

Visų pirma, lietuvių tarpe nėra jokių "barbarukų", jei bent tokiu vardu būtų galima pavadinti paties Pruseikos "kraudę", kuri pardavė savo tėvų šalį svetimiesiems barbarams.

Paskui netiesa, kad Sovietų Sąjunga nedalyvauja imperialistiniame kare. Juk visas pasaulis žino, kad imperialistinį karą pradėjo Stalinas su Hitleriu, užpuldami Lenkiją.

Pruseikai gimininga "Laisvė" šių metų pradžioje per kelias savaites spausdino pasaką "Baltasis Aras Sveitimas Sparnais", kurios "autorium" buvo pasirašęs vienas jos redaktorių, buvęs D. M. Solomskas. Jis apsilauždamas tenai gerėjosi, kaip raudonoji Stalino armija žudė lenkus. Štai, tik trumpa ištrauka:

"Mušis prie tilto buvo aršus. Lenkų oficeriai turėjo daug kulkašvaizdžių. Manė priversti raudonuosius gulti ant žemės, o paskui apmėtyti rankinėm granatom. Bet apsiriko. Raudoni raiteliai nušokinėjo nuo arklių, o politinis komisaras Misloslavskis sušuko:

"—Už tėvynę!
—Už Stalina!
—Pirmyn!"

Ir puolė priešą. Nei lenkų kulkašvaizdžiai, nei granatos negalėjo raudonarmiečių sulaukyti. Lenkai nusigando ir leidosi bėgti. Bet kur tu pabėgsi nuo raudonarmiečių, kurie eina už Stalina! Ir nei vienas lenkų iš čia nepabėgo. Visi jie buvo sunaikinti.

Vieną žodžiu, toj Solomsko pasakoj raudonarmiečių atakos charakterizuojamos taip:

"Bum, bum, bum!...
—Tra-ta-ta-ta...
—Pach-pach-pach!..."

O lenkų pusėje pas jį girdisi tik vienas vaičiojimas: "Uuuuuuu!" Pragaras tikriausias.

Bet Pruseika dabar nesarmatiškai rašyt, kad Sovietų Sąjunga "tame pragare nedalyvauja."

Ji dalyvavo su naciška Vokietija ir Lenkiją draskant, ir paskui tokį pat pragarą užkūrė ramiojojo Suomijos, kuri nesutiko savo žemių bolševikams užleisti geruoju.

Ir Pruseikos redaguojama "Vilnis" rėmė ir teisingai šitą imperialistinį Maskvos žygį kiek tik ji mokojo. Jos paslapiuose raudonoji armija suomius tik "daug", "triuškinio" ir "taškė". Pavyzdžiui, šių metų 67-tame "Vilnius" numerio skaitėm šitokią cinizmą:

"...kai Raudonoji Armija su-triškino 'Mannerheimo' tvir-

tovių liniją, visi užsidarė armonikas ir kaip vienu balsu pradėjo 'graudžius verksmus' raliuoti."

Tam pačiam "Vilnius" numerio jos redakcija džiaugiasi, kad—

"Dėka jos karinei pajėgai, jinai (Sovietų Rusija) per tris savaites ištaškė 'Mannerheimo' fortifikacijas."

Kad daugiau tiems "taškytojams" būtų "garbės", Pruseikos laikraštis iškreipė net ir faktus. Jis sako, kad raudonoji armija "ištaškė" Mannerheimo fortifikacijas per tris savaites, o tuo tarpu faktas yra toks, kad ji laužėsi per tas fortifikacijas prie Viborgo pusketvinto mėnesio, ir vistiek negalėjo Viborgo paimti. Ji užėmė tą miestą tik tada, kai paliaubų sutartimi Suomijos darbininkai sutiko iš jo pasitraukti.

Mes nematėm komunistų laikraščiuose nei vienos žinios apie rusų nuostolius Suomijoje. Bet rusų "pasisekimams" aprašyti komunistai staciai nesurasdavo pakankamai stiprių žodžių. Rusai tik "taškė", "daugė" ir "trupino" suomius. O kai suomių kariuomenės vadovybė oficialiai suskaitė visą Sovietų armijos karo medžiagą, kuri nuo karo pradžios iki 1940 metų vasario 1 d. buvo suomių sunaikinta arba paimta kaip karo grobis, tai raudonoji armija per tą laikotarpį neteko:

546 tankų.
308 orlaivių.
203 artilerijos pabuklių.
203 kulkašvaizdžių.
552 trokų ir autobobilių.
1,560 arklių.
20 traktorių.
50 automatiškų šautuvų.
63 lauko virtuvių.
12 stebėjimo balionų.
135 automatiškų revoli-verių.

Prie šitų skaičių nėra pridėtas karo grobis, kurį finaliai paimė po 1 vasario.

Matyt, Pruseika turi labai trumpą atmintį, jeigu jis šitų dalykų taip greitai užmiršo ir stato save ant pajukos, rašydamas kad Sovietų Sąjunga "imperialistiniame pakvaisime nedalyvauja", ir kad dėl to ji yra smerkiama.

Pasaulis dėl to tik ją ir smerkia, kad ji plėšia mažesnes tautas.

Šitokią blaivų darbą, kaip užpuolimas ant Suomijos, yra pasmerkęs net ir pats bolševizmo tėvas Leninas. Štai ką jis rašė 1901 metų lapkričio 20 d. "Iskroje", kuri ėjo Šveicarijoje:

"Isiveržimas Suomijon, tai priesaikos laužytojo ir jo rabininkų gaujos smurtas. Du ir pusė milijono suomių, su-prantama, negali nei svajoti apie sukilimą, bet mes turim pagyvoti, kokią gėdą užsi-trauksim ant savęs. Mes patys tebėsam da vergai iki tokio laipsnio, kad esam vartojami kitų tautų pavergimui. Mes da toleruojam tokią valdžią, kuri tirioniškai žiaurumu triuškina kiekvieną laisvės siekimą ne tik Rusijoje, bet vartoja rusus kareivius ir kitur laisvei išnai-kinti."

Leninas šitaip rašė apie caro valdžią, kuri tada buvo nutarus siųsti savo armiją Suomijai užimti, kaip dabar pasielgė Stalinas.

Leninas Rusijos imperia-lizmą smerkė, o Stalino klaidėjimui iš "Vilnius" ir "Laisvės" pastogių giria. Giria kruvinus imperializ-mo žygius ir tuo pačiu laiku šneka, kad Stalino imperija tuose žygiuose "nedalyvauja!"

Kanados kareiviai išlipę iš traukinio ir eidami į laivą atsiseivkina su namiškais. Jie plauks Anglijon ginti demokratinę Britų Imperiją nuo fašistinio imperializmo.

WILLKIE—NETASYTAS STORŽIEVIS IR PROFANAS.

"New York Times", kuris skaitosi "nepriklausomu" jokiai partijai, pasisakė remsiąs republikono Willkio kandidatūrą į prezidentus, nes Roosevelt "New Deal" politika "nepavykusi."

Taip kalba visi stambūs piniguočiai, visi darbininkų prakaio siurbikai. "New Deal" jiems stovi kaulu gerklėje, nes jis davė darbininkams teisę dirbtuvėse organizuotis į unijas, įvedė algų ir valandų įstatymą, įvedė senatvės apdraudą, nedarbo apdraudą ir įsteigė WPA, kuri aprūpina bedarbius viešais darbais.

Piniguočiams šitos reformos nepakenčiamos, nes jos reikalauja iš jų daugiau mokesčių. Willkie žada tas reformas panaikinti, todėl jo agitacijai, kaip sako tas pats "New York Times", tie ponai pasižadėjo sudėti \$3,000,000.

O kas yra tas Willkis? Tai netasytas storžievis, profanas ir atžagareivis. Tai žmogus, kuris ima iš savo elektros įmonių trusto \$75,000.00 algos per metus, kuomet jo šėrininkai negauna nei vieno cento. Tai žmogus, už kurį stoji tokie tipai, kaip kun. Coughlin, Fordas ir jiems panašūs.

Net rimtesni republikonai piktinasi jo agitacinėmis kalbomis, nes jis tik blaškosi, keikiasi, bet nieko rimto nepasako.

Senatorius Byrnes viešai pasmerkė Willkį, kad jis kalba "contemptuously of the President", vartoja "profanity in his campaign speeches" ir daro "irresponsible statements."

Pavyzdžiui, Willkie pasakoja savo prakalbose, kad jei Rooseveltas bus išrinktas, tai Amerikoje busanti panaikinta demokratija ir prasidėsianti žiauriusia vieno žmogaus diktatura.

Is kur jis žino, kad taip bus? Jis nepasako. Jis pliaukšcia niekus. Juk visi žino, kad Jungtinės Valstijose įstatymus leidžia ne prezidentas, bet Kongresas. Be Kongreso prezidentas negali nieko padaryti. Tai kokių gi būdu čia gali įvykti "vieno žmogaus diktatura?"

Kaip senatorius Byrnes teisingai pastebi, jau vien tas faktas, kad ponas Willkie gali viešai kalbėti apie Rooseveltą su tokiais įžeidiniais ir paniekia, sumuša jo paties tvirtinimus. Jeigu Rooseveltas būtų diktatorius, tai Willkie negalėtų šitaip blaškytis.

Kur gi, pavyzdžiui, tinka toks jo tvirtinimas, kad prezidentas Rooseveltas pasaulinę telefoną Mussolini ir Hitlerį ir paraginę juodu "parduoti Čekoslovakiją?" Juk šitokio absurdo nėra da pasakę nei komunistai, kurie visuomet pasizymi tuo, kad nežino ką šneka.

Komentuodamas Willkio pasakytą Chicagoje kalbą, "Naujienos" sako:

"Atrodo, kad Wendell Willkie nei laikraščių nėra skaitęs apie tai, kas dėjosi 1938 m. Europoje. Juk Hitleris ir Mussolini buvo Čekoslovakijos prieši, o ne sąjungininkai; tai kokių būdu juodu galėjo Čekoslovakiją 'parduoti'? Ir, suprantama, yra netiesa, kad prezidentas Rooseveltas kalbėjosi per telefoną su Hitleriu arba ragino jį 'parduoti' Čekoslovakiją."

"Republikonų kandidatas pasirodė nieko nenusimanąs apie tarptautinę politiką. Tai jau yra gana prastas dalykas asmeniui, kuris peršasi Amerikos žmonėms į vadus šitokiais sunkiais ir pavojingais laikais. Bet dar blogiau, kad jisai kalba apie tai, apie ką jisai nieko nesupranta."

"Pereitą savaitę, atsilankęs į Chicago, republikonų kandidatas paliko publikoje ne kažin kokią įspūdį. Savo kalboje Wendell Willkie dažnai vartojo neestetiskus išsireiškimus: 'To hell with Chicago,' 'too damn dumb,' 'any damn guy'—matyt, norėdamas pasirodyti labai 'demokratišku'."

Senatorius Byrnes sako, kad jei republikonai, kurie nominavo Willkį savo kandidatū, tuojaus po konvencijos būtų išsiuntę jį kur nors užsienin ir iki prezidento rinkimų neleisdę jam prakalbėti, tai gal jis ir būtų išrinktas, nes pirma Amerikos žmonės nieko apie jį nežinojo. Bet kai dabar jisai "pasirodė" su savo prakalbomis, tai jau šansų jam nebėsa.

Bolševikiška Vergija Nėra Joks Socializmas.

"Jokiu būdu nebus leista bernams reikalaui iš ukininku didesnių algų," sako komunistai.

Komunistai plepa, kad nuo dabar Lietuvoje bernų jau nebus. Tarnų ir ponų gaudynė jau pasibaigusi. Ji keliai viešai kalbėti apie Rooseveltą su tokiais įžeidiniais ir paniekia, sumuša jo paties tvirtinimus. Jeigu Rooseveltas būtų diktatorius, tai Willkie negalėtų šitaip blaškytis.

vienas bolševikėlis brooklynė "Laisvėj."

Bet Lietuvos komunistai sako visai kitaip. Kas skleidžia tokius gandus, kad Lietuvoje dabar jau nevalia samdytis bernus, arba kad tiems bernams ukininkai turės mokėti geresnes algas, tas esąs "kenkėjas" ir "socialistinės valstybės priešin."

Taip aiškina "Valstiečių Laikraštis", kurį komunistai dabar leidžia vietoj uždarytojo "Ukininko Patarejo."

Štai "Valstiečių Laikraščio" žodžiai:

"Čia vėl galime tvirtinti, kad samdomasis darbas žemės ūky nepaankinamas; kad apie 8 valandų darbo dienos žemės ūky įvedimą ir apie nepaprastai sunkius atlyginimus darbininkams gaudys skleidžia tik kenkėjai, socialistinės valstybės prieši."

"Darbo tvarka ir atlyginimas mūsų žemės ūky bus tokie, kokių leis racionalaus ukininkavimo sąlygos. Jokiu būdu nebus prileista prie to, kad valstiečiui ukininkui stengtųsi ir dirbti būtų nuostolinga."

Kitaip pasakius — jokių būdu nebus prileista prie to, kad bernai galėtų reikalauti 8 valandų darbo dienos arba didesnių atlyginimų. Algų bus mokamos ne tokios, kokių darbininkai reikalauja, bet tokios, kokias darbdavys galės mokėti be nuostolio sau.

Na, tai kur dabar tinka musiekų bolševikėlių plepalai "Laisvėje," kad nuo dabar Lietuvoje samdomųjų darbininkų jau nebus?

Nepriklausomoj Lietuvoj darbininkai galėjo nors streikuoti ir darbą nutraukę galėjo reikalauti žmoniškų sąlygų. O dabar ir streikuoti uždrausta. Kas streikuos arba kurstys kitus streikuoti, tas bus "liaudies priešin" ir "socialistinės valstybės kenkėjas."

Šitokia tvarka nėra joks socializmas, bet fašistiskai-bolševikiška vergija. Šitokia vergija yra tik pas Stalina, Mussolini ir Hitlerį.

VOKIEČIŲ NACIŲ SĄMOKSLAS URUGVAJŲ.

Urugvajaus respublikos vyriausybė susekė, kad Julia Dilldorf, vokiečių pasiautintybės spaudos agentas, organizuoja Urugvajuje gyvenančius vokiečius nuverstį dabartinę tos respublikos demokratinę vyriausybę ir įsteigti "vokišką valstiečių koloniją." Aštuoni samokslininkai esą jau areštuoti.

KUR TAS "RUBINAS MATUSEVIČIUS" GAVO SAVO UNIFORMĄ?

Lietuvos armijoj tokių drapanų nebuvo.

Amerikos lietuvių komunistų laikraščiuose paskutiniaisiais laikais labai reklamuojamas kažin koks "Rubinas Matusevičius." Jie sako, kad jis atvykęs dabar iš Lietuvos, kad jis buvęs tenai didelis veikėjas ir net tarnavęs Lietuvos armijoj. Kad įrodžius, jog tai ne baltos, jie talpina ir jo uniformą atvaizdą. Jie vežioja jį po lietuvių kolonijas ir jis sako prakalbas, girdamas "didžiojo" Stalino tvarką Lietuvoje.

Bet "Naujienų" bendradarbis J. J. pastebi, kad tas "Rubinas" yra atvykęs pas komunistus daug pirmiau, negu Stalinas užėmė Lietuvą, todėl kas dabar Lietuvoje dedasi, jis negali žinoti.

Negana to, "Naujienų" bendradarbis mano, kad tas komunistų agentas Lietuvoje visai nėra buvęs, nes iš jo sakomų prakalbų esą galima matyti, kad apie Lietuvą jis labai mažai tenusimano. Ir ta jo neva Lietuvos kareivio uniforma esanti visai ne Lietuvos armijos uniforma.

Bet duokim žodį pačiam J. J. "Naujienose" jis rašo taip:

"...tenka labai abejoti, ar jis (Matusevičius) — "Kel." Red.) "iš Lietuvos atvyko." Savo kalboj parodė labai menką žinojimą Lietuvos gyvenimo. Taip galėjo kalbėti tik žmogus ne Lietuvoj gyvenęs, bet gal pro Lietuvą pravažiavęs ir kelyje nugirdęs pluoštą neapgalvotų gandų."

"Jis pasakojo, kad yra Lietuvoj gimęs, kalėjime sėdėjęs net kariuomenęj tarnavęs. Lietuvoj ir universitetą baigęs. O jeigu ten gyvenęs, net universitetą baigęs ir inteligentu skaitėsi, kaip pats pabrėžė, tai žinojo ne tik kas dėjosi viešam gyvenime, bet kas dėjosi ir už kulisių."

"Įrodinėdamas, kad kariuomenęj 'tikrai tarnavo,' p. Matusevičius įdėjo komunistų laikraščiuose savo fotografiją, kuriai pozavo pasirėdęs 'Lietuvos kareivio uniforma.' Rašantis šiuos žodžius yra Lietuvos kariuomenės atsargos leitenantas, ir visas Lietuvos uniformas žino, bet tokios, kokią dėvi p. R. M., jis dar niekur nėra užtikęs. Gal malonėtų p. R. M. paaiškinti kokias vaisytybes tas jo munduras priklauso ar iš kokios teatralių kostiumų agentūros jis jį išsinuomavo? Lietuvos kariuomenęj tokios uniformos p. R. M. tikrai nematė, nes tokių ten nebuvo."

Didelis "inteligentas" nežino kaip yra vadinami karo mokyklos nariai.

Toliau R. M. kalbėjo, kad budamas "inteligentu" jis pageidavęs būti "junkerių" eilėse. Karo mokykloj, o ne "eiliniu," bet ten nebuvo priimtas. Gal tai tik smulkmena, bet Lietuvos terminologijos nežinojimas p. R. M. ir vėl išduoda. Lietuvoj "junkerių" nėra, niekas to termino nenaudoja. Karo mokyklos nariai yra vadinami "kariūnais."

"P. R. M. Lietuvoj buvo 'inteligenti rateliuose,' buvo net 'žurnalistas,' tad viską žinojo apie viską, ypač apie Kauno gyvenimą. Gaila, kad jis nenurodė kokiuose laikraščiuose bendradarbiavo. Tą savo didelę 'darbuotę' Lietuvoj periodą jis tik keliais neaiškiais žodžiais peršoko."

Tas irgi įtartina. Jei p. R. M. taip daug Lietuvai dirbo, net laikraščiams bendradarbiaudavo, tai niekas

neabejoja, jis būtų viskuo pilnai pasigyres, būtų savo nuopelnus pabrėžęs. Tai paprasta žmogaus natūra savo darbus kelti. Jie buvo labai reikalingi ir jo kalbai didesnį efektą duoti.

Suklupo ant Kipro Petrausko.

"Toliau, tas didelis 'Lietuvos inteligentas' ir žurnalistas' mityngė pareiškė, kad 'Lietuvoj paleistiems politiniams kaliniams pagerbti' buvo surengtas mityngas, kuriame 'dalyvavo Kipras Petrauskas ir jo brolis Jurgis Petrauskas.'"

"Čia tikrai p. R. M. parodė savo didelį 'žinojimą!' Beveik kiekvienas vaikėzas Kaune, nekalbant jau apie 'paimamuotus žmones,' kurie maišosi 'inteligenti rateliuose,' žino, kad dainininkas Kipras Petrauskas ir Jurgis Petrauskas nėra broliai. Kipras Petrauskas yra Lietuvoj plačiausiai išgarsėjęs žmogus ir ten visi žino ir mažiausias jo gyvenimo smulkmenas, kaip čia, Amerikoje, pav., visi žino gyvenimą garsiuoju Hollywoodo žvaigždžių. Lietuvoj gyvenęs žmogus nepadaręs tokios klaidos, kaip p. R. M. padarė pasakydamas, kad Kipras ir Jurgis Petrauskai yra 'broliai.'"

"Baigęs universitetą žurnalistas' nemoka lietuvių gramatikos."

Nurodęs keliatą pavyzdžių, kad tas komunistų agitatorius nežino ką kalba, "Naujienų" bendradarbis baigia šitaip:

"Tas p. Rubinas Matusevičius jau nėra tokia svarbi asaba, dėl kurio čia tuoj reikia rašyti ilgiausius straipsnius. Bet komunistų siuntinėjamas po kolonijas jis platina melus apie Lietuvą, pasakoja visokias nesąmones. Amerikos lietuviai turi būti painformuoti apie tai ir tokio asmens, kaip p. Rubinas Matusevičius, turėtų neimti už gryną pinigą... pasisklausius, panagrinęjus p. Rubino Matusevičiaus kalbos tik mažytę dalį, pasirodo, kad jis ne koks ten 'Lietuvos inteligentas,' ne 'Lietuvos žurnalistas,' jis turbūt yra vienas iš eilinių komunistų, kuris kada tai gal gyveno Lietuvoj ir vėliau greičiausiai Sovietų Rusijoj, kur pripumpuotas sovietinio raugo atvyko čia. O čia kaip neva lietuvis, jis nedorai meluodamas varo komunistinę propagandą."

O prie pabaigos galima paabejoti apie p. R. M. lietuviškumą pasiklausius ir jo lietuviškos kalbos. Žmogus augęs Lietuvoj ir 'baigęs Lietuvos universitetą' nekalba su ryškiu nelietuvišku akcentu, ir nedaro nedovanotinų gramatikos ir sintaksės klaidų."

NORETŲ GRIEZTESNIO TONO.

Vienas mūsų bendradarbis iš Chicago rašo:

"Nemanau, kad reiktų Jus mokyti, ir aš Jus nemokinu. Bet man atrodo, kad Jūs peršvelniai kritikuojat komunistus. Komunistai tik tyko, kad galėtų socialistams įkasti, o socialistai jiems atsako vis mandagiai, demokratiškai."

"Komunistai mandagumo nesupranta."

Kad mandagumas komunistams yra svietimas dalykas, tai tiesa. Bet už tai gi kulturingesni žmonės nenori su jais turėti nieko bendra. Mes negalim būti storžieviais vien dėl to, kad komunistai elgiasi storžieviškai.

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPRASO

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS

Karas Afrikos Dykumose

CLEVELANDO ir APIELINKĖS ŽINIOS

Iš LSS 19 kp. susirinkimo.

Rugsėjo 13 buvo LSS 19 kuopos susirinkimas. Dalyvavo nemažas būrelis kuopiečių. Taip pat lankėsi ir viešnia iš Chicago, tai p. Mikuzienė. Ji palinkėjo mūsų kuopai gero pasisekimo; nors ji nesanti LSS narė, bet LSS organizacija gana domisi.

Kuopa nutarė šį rudenį surengti LSS 35 metų gyvavimo jubilėjinį bankietį ir bankietio išvakarėse suruošti prakalbą. Tam darbu išrinkta komisija: St. Strazdas, W. Balvočius, A. Žilinskas, B. Spudienė ir M. Strazdienė. Visi kuopiečiai pageidavo, kad į vakarienės ir prakalbų komisiją apsiimtų J. Glaveckas ir P. Tiškus. Bet jie neapsiėmė. Žinoma, kurie apsiėmė suruošti tokius svarbius rengimus, savo darbą atliks irgi gerai.

Iš industrijinio kuopos komiteto šiuo kartu raporto nebuvo, nes pats komitetas kol kas posėdžių nelaikė. Bet kiek teko išgirsti iš sekretoriaus, jie posėdžius tuo jau pradės laikyti ir ateityje duos pranešimus iš industrinės veiklos.

Iš kriaučių dirbtuvių pirminkų susirinkimo.

Rugsėjo 13 buvo kriaučių 54 skyriaus dirbtuvių pirminkų (pirmininkų) susirinkimas. Dalyvavo beveik visi pirminkai ir komisijos nariai. Štai jų pranešimai:

Atkočičio dirbtuvės pirminkas pranešė, kad jie turi labai prastą sezoną. Kaip užbaigė pavasarinį švarkų siuvimą, tai iki šiol dar nepradėjo dirbti. O dabar, sako, čermonas, mūsų dirbtuvės rengiasi prie militariškų drabužių siuvimo. Tas, žinoma, palies dirbtuvę. Nes prie militariškų drabužių nereikia rankinių kriaučių ir prosininkų. Kur tie darbininkai pasidės, kur jie gaus darbus, tai nežinia.

Armakauskio dirbtuvė po ilgų stovėjimų gavo naujos firmos darbo. Apart vyriškų žiponų, pas Armakauską siuva ir moteriškus drabužius. Algos mažos. Darbininkai kiek gali moka į uni-
ją duokles, dešimtį nuošimčio nuo uždarbio.

Diržio dirbtuvėje darbo yra. Vargas tik su kontraktorium, kad jis nemoka darbininkams už darbą tol, kol nepabaigiamas lotas. Tarkia bėda lėta po kelis šimtus žiponų, ir jeigu tu nepabaigai dešimto-kito, tai mokėti negausi. O žmonės dirbė savaitę, nori gaut užmokėsti, nes pragyvenimas brangus, visiems pinigų reikia.

Kaspersko dirbtuvė darbo yra pakankamai. Pirmiau buvo nesmagumo su algomis, bet dabar tie reikalai pasitaisė. Darbininkai tarp savęs sutinka ir moka po kiek gali unijos duokles.

Karvelio dirbtuvėje darbo yra. Darbdavys nesutinka su dirbtuvės čermonu. Kuris jų kaltesnis, sunku sužinoti. Bet jie vaidinasi gana tankiai ir net buvo lokalo pildomojoje taryboje. Kaip ten jų reikalą išrišo, komisijos narys nesužinojo. Bet po to čermonas pareiškė, kad sauski dirbtuvės darbininkų susirinkimą ir rezignuos iš čermonystės.

Lapašausko dirbtuvės komisijos narys sakė, kad jie darbo turi, nors ir ne per daug. Darbdavys turi ginčų su kišenių dėjklais, nes jie darbas apskundžia, o už-

mokesnis tas pats, kaip ir už lengvus žiponus. Jis nurodė, kad čia turėtų delegatas įsimaityti ir reikalą sutvarkyti. Delegatas pridūrė, kad kol kišenių nesustos, jis tų reikalų negali sutvarkyti.

Mičiulio dirbtuvė po ilgų stovėjimų pradėjo dirbti ir darbo kol kas turi. Kišenių dėjklai buvo sustoję čielą savaitę ir jie šiek tiek gavo pridėti daugiau mokesčių.

Šimačio čermonas nurodinėjo, kad pas juos yra dviejų firmų darbo. Darbo yra gana daug. Ant naujos firmos darbdavys skundžiasi; sako negalys mokėti tų pačių algų, nes darbas esą pigus. Bet jis (čermonas) pasakė, kad nuolaidų šiuo laiku nebus ir dabar darbdavys daugiau jo netrukdo.

Šimėno dirbtuvėje darbo truksta. Kiek seniau jiems davė J. Freedmonas darbo, bet dabar neduoda. Kaip bus Šimėno dirbtuvėje toliau, sunku pasakyti. Esamuoju laiku, tai tikras nedarbas.

Salaviejaus dirbtuvės čermonas J. Yasaitis priminė, kad pas juos jau dirbama; pirma jie kentė didelį nedarbą. Darbininkai tarp savęs gana gražiai sutinka. Darbdaviai algas darbininkams išmoka laiku ir gerai. Jeigu tik darbo būtų daugiau, tai būtų gera dirbtuvė.

Matulio čermonas pranešė, kad jų dirbtuvėje darbo kol kas yra užtektinai. Matulis dažnai susivaidina su darbininkais, bet kol kas pavyksta nesmagumus grąžinti likviduoti. Kas liečia algas, tai jų už vieną savaitę lieka pas darbdavį, o už antrą gauna.

Yuskevičiaus dirbtuvėje darbo yra neperdaug; darbininkai dirba po tris-keturias dienas. Darbas sunkus. Darbdavys algas išmoka laiku ir kiek jo darbininkai uždirba.

Riauba turi gražią ir ruimingą dirbtuvę, bet neturi darbo. Jie siuva moteriškus žiuponiukus; kainos ant jų tiek žemos, kad unija net atsisakė nustatyti atlyginimą už jų siuvimą.

Brooklynietiai areštuoti Lietuvoje.

1920 metais keliatas brooklynietis sudėjo savo taupinius į Lietuvos "Drobės" bendrovę Kaune. Tarpe sudėjusių savo centus yra še asmenys: Juozas Simaitis, buvęs kriaučių kontraktorius; Jurgis Garšva, graborius Garšvos brolys; Jurgis Šiugžda, buvęs kriaučių kontraktorius; Antanas Slavickas, buvęs Brooklynio restaurančikas; Pranas Strimas, taip sau pasiturintis brooklynietis. Visi jie gerai žinomi brooklyniečiams kaip rimti asmenys. Dabar jų pažįstami užkuliniiais keliais gavo žinią, kad visi jie areštuoti naujosios Paleckio valdžios ir įkalinti. Kuom juos kaltina, nežinoma. A. Bimba per "Laisvę" išvadino juos "vagimis" ir "sukčiais". Argi jau ant tiek tie žmonės sudurnavojo, kad nuo savęs pradėjo vogti?

Visų areštuotų žmonių rekordas Brooklynėje gana geras. Jie ne kartą išmesdavo dolerį kitą ir komunistams, kuomet tie aukų kaulindavo. O Bimba dabar tuos žmones koluoja "vagimis!" Šį faktą turėtų įsidėmėti mūsų biznierių, kurie ir dabar nesidrovi savo apgarsinimui dėti į komunistų laikraščius. Daugelis ir dabar duoda jiems aukų. Jie

Šiame vaizdelyje matom Libijos čiabuvių raitelius, kurie italams vadovaujant puola anglus.

nežino, kad ryt poryt tokių biznierių, kuris juos dabar remia, gali but paskelbtas "vagimi", "žuliku" ir kitaip.

Užėmus rusams Lietuvą, vienas tų brooklyniečių, kurie dabar areštuoti, rašė iš Kauno: "Manome, kad mūsų "Drobės" bendrovė bus suvalstybinta. Tiek to. Juk visi mes esame jos savininkai, gal gausime nors dirbti savo pinigais įsteigiam fabriką. Juk mes Amerikoje dirbome kaip mūlai, taupėme centus ir parvėkėme Lietuvon užsidėjęme "Drobės" bendrovę. Bet mes darbo nebijome ir jeigu mus nesudės į kalėjimus, mes dirbti netingime, nes iš prigimties esame darbo žmonės." Bet jų viltis subyrėjo į šipulius; jie jau sėdi Kauno kalėjime kaip "vagys", kaip "kriminalistai". Puiki "demokratija" dabartinėje Lietuvoje.

Vytautas Katilius.

NAUJA LIAUDIES DAINUŠKA.

(Aukojo "Laisvės" ir "Vilnės" komisarams.)

Tri dervni, dva siela; vosiem dievok, odin ja. Kuda dievki, tuda ja.

Dievki v lies—ja za nimi; dievki sieli, i ja s nimi—razgovarivaju...

Menia solnce ne grietoj—nad golovuškoj tuman.

Menia dievki ne liubiat—peredamsia, babki, vam.

Ech, kuril, kuril machorku, da siečas—prostoj tabak.

Ech, liubil, liubil devčionku, da siečas to—starych bab.

(Šitą dainušką mums pristuntė vienas draugas iš Norwood Park, Ill.)

PIRSLYS SUVADEIOTOJAS.
Vieno veiksmo Komedija. Parašė Ben. Rumins. Gana juokingas veikslas. Dalyvauja 2 moterys ir 6 vyrai. KUNIGO MIELIS. Vieno veiksmo Komedija. Parašė Ben. Rumins. Juokingas veikslas. Dalyvauja 2 vyrai ir 2 moterys. Abu veikslai vienoje knygotėje. Kaina 25c.

WATERBURIO LIETUVIŲ REZOLIUCIJA DEL LIETUVOS PAVERGIMO.

Waterbury, Conn.

Waterburio lietuvių masinis susirinkimas, kur dalyvavo apie 2,000 žmonių, rugsėjo 1 dieną priėmė protesto rezoliuciją dėl Lietuvos pavergimo. Rezoliucija buvo parašyta anglų kalba ir nusista Jungtinių Valstijų vyriausybei, Lietuvos pasiuntiniui Washingtono ir Rusijos ambasadai.

Ji skamba taip:

Resolution.

At a Convention of American Citizens of Lithuanian birth or extraction, held at Waterbury, Connecticut, Lithuanian Park, on the 1st day of September 1940, under the auspices of the Waterbury Lithuanian Independent Political Club, over 2,000 persons participating, the following resolution was unanimously adopted:—

Whereas, the Lithuanian Nation, one of the most ancient ethnological entities in Europe, after centuries of oppression and persecution by the neighboring imperialistic nations, regained its national independence as a result of the final outcome of the World War, the noble principle of selfdetermination for all nations promulgated by the American government and adopted by the Powers at the Treaty of Versailles;

Whereas, the independence of the Lithuanian nation was recognized by the Government of the United States and other Nations of the world, and was confirmed by the Government of the Union of communist Soviet Republics by a special treaty entered into and duly affirmed in 1920;

Whereas, the Lithuanian people during the last twenty years of independence through superhuman efforts, after the terrible devastations of the World War, and invasions of Imperial Russian, German, White Russian and Bolshevik armies, succeeded in rebuilding the land and made magnificent progress in all economic, industrial, cultu-

ral and other lines of human endeavor, and the Republic of Lithuania and its people were beginning to enjoy democratic liberties, progress and prosperity, being at peace with all its neighbors and all the nations of the world; and

Whereas, the present imperialistic government of the Union of Communist Soviet Republics, without any cause or provocation on the part of Lithuania, but relying purely on the brute strength of 180 millions of its servile people, encroached upon Lithuania, abolished its government and institutions, placed a puppet government, and by force of arms enslaved 3 million Lithuanians, abolished Lithuania's independence and incorporated the Lithuanian Republic against the will of the people into the Soviet Union;

Therefore be it resolved: That we protest, with all the ardor and force of free people, enjoying the benefits and liberties of the democracy of the United States, against the enslavement of the land and people of our origin or that of our forefathers—Lithuania, and be it

Further resolved that registering this protest against the unjust, inhuman and barbarous acts of the rulers of Soviet Union, as an insult to civilization, that this resolution be published in the American and Lithuanian press and copies thereof be sent to the State Department in Washington, the Minister of Lithuania in the United States of America, and the Embassy of U. S. S. R., and

Further be it resolved that we express our gratitude to Mr. Roosevelt, the President of the United States, and the State Department of the United States of America, for the refusal to recognize the annexation of the Republic of Lithuania, into the U. S. S. R.

President:

Thomas Matas.

Secretary: Kostas Ramanauskas.

Mūsų kolonijoj nėra sutarimo.

Jau vasara praėjo ir ruduo pasirodė. Žmonės ruošiasi jau šaltam sezonui. Draugijų susirinkimuose jau kalbama ir svarstoma, ką ir kaip veiksime ateinančią žiemą. Visgi rankas susidėjus negalima laukti, nes kas per ilgai laukia, tas retai ko ir tesulaukia. Dabartiniais laikais visi turi eiti ir ko reikia įieškoti, o ne laukti. Pereitą vasarą buvo labai bloga parengimams. Iš pradžių buvo šaltas oras, o pasikiau lietus daug piknikų ir išvažiavimų sugadino. Tas pridūrė draugijoms išlaidų. Kurios turėjo daržus išnuomavusias, turėjo nemažą nuostolių. Žodžiu sakant, pereitą vasarą draugijoms buvo nuostolinga.

Bet ką darysime ateinančią žiemą? Visgi reikia veikti. Reikia traukti lietuvių į didesnę vieningumą, ypač dabartiniu laiku, kada Lietuva pateko po svetimu jungu. Dabar mums reikia daugiau spiestis į vienybę. O susirinkti galima tik lietuvių parengimuose. Todėl rengėjai turi pasirūpinti, kad parengimai būtų įvairūs ir trauktų publiką, kad žmogus atėjęs turėtų kuo pasidžiaugti.

Gaila, net ir nemalonu kalbėti apie savo kolonijos lietuvių nesutarimą. Mes matome iš spaudos, kad kitose kolonijose į parengimus publikos atsilanko po tukstantį ir daugiau. O pas mus publika atsilanko tikrai dėsčiais, tik kaip kada būna vienas-antras simtas. Tai jau tikrai sarmata tokiai dilei lietuvių kolonijai. Iš to jau kožnas gali suprasti, kad pas mus nėra vieningumo. O rengėjams išlaidos susidaro nemažos. Salės nuoma, muzikantai, garsinimai ir kiti dalykai reikalauja lėšų. Draugijų komisijos džiaugiasi, kad nors išlaidas padengia.

Dėl šitokios padėties galima kaltinti vadus, kurie suksaldė mus į visokias partijas. Galima pasakyti, kad kas keli žmonės, tai visokia nors organizacija. Žmonės suskirstyti ir nežino kur jie priklauso.

Butų labai gražus dalykas, jeigu ateityje mūsų kolonijos lietuvių seuitų į bendrą veikimą. Nežiurint kas kokių politiškių pakraipų, kad tik remtų visus lietuvių parengimus, remtų lietuvių veikimą tautos gerovei. Niekas dar negali pasakyti, kas pasauly ištiks. Lietuviai dar gali nepriklausomybę atgauti, bet tam reikalinga vienybė ir išeivijoj.

Triukšmas dėl komunistų petičijų.

Vietos spauda kelia daug triukšmą iškeldama vardus tų asmenų, kurie yra pasirašę ant petičijų už komunistų kandidatus periteose nominacijose. Laikraščiai skelbia tuos vardus savo puslapiuose ir vadina tuos žmones komunistinio judėjimo remėjais. Bet negalima sakyti, kad visi pasirašę ant petičijų užgiria komunizmą. Yra tokių, kurie mažai tegalėtų paskaityti ir jie nepatėmė ant ko pasirašo. Kada prie jų prieina kaimynas arba draugas ir prašo pasirašyti už tų kandidatų, tai jie ir pasirašo, visai nesuprasdami, kad rašosi už komunistus. O seniau ir komunizmas nebuvo taip baisiai piešiamas, pakol komunistai taip atvirai nerėmė žiau-

rių diktatorių. Todėl čia ir nėra reikalo karščiutis. Žinoma, piliečiai turėtų but apdairnesni ir ant kiekvieno popiergalio nesirašyti.

Lietuvių salė per daug apleista.

Daugelis kalba apie lietuvių salę. Vieni nori kaip nors pabaigti skolas mokėti. Kiti gi norėtų matyti Lietuvį salę amžinai palaidotą. Na, ir taip sau tos kalbos eina, o salė vis stovi ant tos pačios vietos. Tačiau reikia pažymėti, kad jau mažiau lietuvių ją belanko. Gal todėl, kad nėra patogumų ir trūksta svarumo. Nežinia kodėl valdyba nepasirūpina ją daugiau apšvarinti. Dabar kambariuose, kur draugijos laiko susirinkimus, sėsdamas ant kėdės turi gerai apsižiūrėti, nes kitaip drapanas reikės valyti. Dėl to daugelis į Lietuvį salę ir nežiūri.

Laikas pagalvoti apie prezidento rinkimus.

Prezidento rinkimai jau artinasi, o ką mes lietuvi darome? Ar veikiam, kad išrinkus Rooseveltą dar vienam terminui? Mes matome, ką republikonų kandidatas daro: skleidžia biaužiausius melus. Jis net drįsta sakyti, kad Rooseveltas padėjęs "parduoti" čekų tautą Hitleriui. Čia jau daugiau negu melas. Rooseveltas siuntė Hitleriui net protesto telegramas dėl Čekoslovakijos pagrobimo, o republikonų kandidatas drįsta viešai sakyti, kad Rooseveltas padėjo čekus parduoti! Taigi mes lietuvi atbuskime ir stokime į darbą, kad Rooseveltą palaikyti. Palaikyti žmogų, kuris stoji už darbo žmones ir priešinasi mažųjų tautų pavergimui, kuris užtarė ir už Lietuvą. Jei žmogus išlaiko savo žodį per dviejų terminų tarnybą, tai galima pasitikėti, kad išlaikys ir per trečią terminą. Taigi, visi stokime už Rooseveltą. Padėkime palaikyti demokratiją Amerikoje. Užtarkime už pavergtas tautas, su prezidentu Rooseveltu priešaky.

Jonas Jarus.

PO KARO AMERIKOJ BUSIAJ SUNKŲS LAIKAI.

Šiandien Amerikos fabrikai užia, gamindami karui ginklus ir amuniciją. Gauna darbo miestų darbininkai ir fermeriai gali parduoti savo produktus nepraštomis kainomis. Bet po karo ateis nedarbas ir krizis visiems. Ir jei Amerikoje bus republikonų valdžia, tai pasikartos Hooverio laikai, kada užsidarė beveik visi bankai, kada žmonės neteko visų savo sutaupų ir net pastogių. Taigi, kad tas neatsitiktų iš naujo, atėjus prezidento rinkimams žmonės turėtų balsuoti už Rooseveltą ir jo partiją. Taip sako Henry A. Wallace, buvęs agrikultūros departamento sekretorius.

NUVAŽIAVO NUO TILTO.

Claremont, N. H.—Pereito penktadienio naktį čia nuvažiavo nuo tilto automobilis su dviem vyrais. Masina nulažė tilto atramas ir nudarė 40 pėdų žemyn ant akmenų. Abudu vyrai užsimušė. Policija nustatė, kad vienas jų vadinosi John Golinski, o antras—Joseph Stankewicz, abu jie iš Springfieldo, Vt. Sprendžiant iš pavardžių, jie galėjo but lenkai ar lietuviai.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, vaikai!

—Labas, tėve! Tai tu da nepabėgai?

—O kodėl tu, Maikie, rokuoji, kad aš turėčiau bėgti?

—Žmonės kalba, kad tu konspiracijos nusigandai.

—Taj būbų pletkos, Maikie. Juk žinai, kad aš jau persenas, tai manęs į vaiską neime. O jeigu ir imty, tai vyčių generolas nuo tokios sluzbos nebėgs. Tik Bimbos pakalėjai: lenda į surpales.

—Na, tai kur tu, tėve, pereitą savaitę buvai, jeigu niekur nebėgai?

—Aš, Maikie, Bruklinye buvau.

—Ko?

—Ale kad tu ir cekavas. Visą nori žinot.

—Nejau gi tėvas važiavai tenai kokiais blogais takais, kad sarmatiniesi pasakyt?

—Na, jeigu jau tu taip kalbi, tai galiu pasakyti. Važiavau Smetoną pasitikti.

—Ar jau Hitleris jį paleido?

—Išrodo, Maikie, kad paleido. Zakristijonas gavo pavestką, kad Smetona jau Najorke. Sako, atskridęs rapleru. Taigi ir nuvažiavau pasisveikinti. Bolševikų gazetose rašė, kad jis išsivežęs daug pinigų, tai mislinau, kad ir man galės kiek išmesti.

—O ką jis čia veiks?

—Nežinau, Maikie. ba aš jo da nemačiau.

—Komunistai jį čia papiautų.

—Ju rong, Maikie! Aš rokuoji, kad jie sutiktų jam da ir prakalbas surengti, ba jis gali sutraukti daug žmonių. Kiekvienas bučėris užsimokėtų dolerį įžangos, kad pamatyt kaip išrodo pabėgęs mūsų tautos vadas.

—Gali but, tėve.

—Šiur, Maikie, kad gali. Aš girdėjau Bruklinye šnekant, kad Smetona ir medaliu komunistams atveža.

—Šito aš nesuprantu, tėve.

—Na, matai, Maikie, ar aš tau nesakiau, kad per didelį raštą tu įkisi į kraštą. Jau lietuviškai nebesupranti.

—Lietuviškai aš suprantu, tėve; bet aš nesuprantu, kodėl Smetona turėtų vežti komunistams medalius.

—O kodėl ne, Maikie? Ar gi komunistai už jį nesistorojo? Juk pats Rokas Mizaras apieravojo savo proletarską pedę į Smetonos ginklų fondą. Tai argi neverta už

tokį pasišventimą duot jam medali?

—Išrodo, tėve, kad tu jau pradėdi politika indomauti.

—Maikie, aš senas politikieris. Kai buvau jaunesnis, tai ne vieną langą bedievams išdaužiau. Ale vieno daikto tai aš da nežinau, Maikie.

—Ko taip?

—Kodėl žmonės dabar pradėjo komunistus vadinti „penktakojais“? Mudu su zakristijonu buvom net nuėję ant jų mitingo pažūrėti, bet su penkiom kojom nei vieno tenai nesimatė. O gal tenai buvo ne regli komunistai?

—Tas pavadinimas jiems duotas juokais, tėve.

—Na, tai denkiu, Maikie, kad išklumocijai.

Californijoj Suimtas „Kidnaperis.“

Hillsborough miestely, Californijoj, pereitą savaitę buvo pagrobta nesena iš Francuzijos atvykusio didžiuno Marc'o de Tristan'o 3 metų amžiaus vaikas. „Kidnaperis“ pagrobė jį iš auklės rankų, įtraukė į automobilį ir pabėgo. Už jo palydosavimą pareikalavo \$100,000. Pinigai tuoj buvo sukelti ir vaiko tėvai jau buvo pasiruošę juos užmokėti, kad tik atgavus gyvą ir sveiką savo kudiškį. Tačiau grobikas paklydo Californijos kalnuose ir atsidūrė net už 200 mylių nuo tos vietos, kur pagrobė vaiką. Tuo tarpu žinia apie tai buvo kuo plačiausia paskleista spaudoj ir per radiją. Ir du medžiotojai, pastebėję tarp kalnų ir miškų įtartą žmogų, kuris vežėsi automobilijūje vaiką, sustabdė jį ir pradėjo klausinėti. Jis išsitraukė revolverį ir liepė jiems pasitraukti. Bet medžiotojai jį apgalėjo ir suėmė. Tuoj buvo duota žinia valdžios agentams. Suimtas vyrras tuoj prisipažino, kad jis tą vaiką turi pagrobęs. Jis esąs vykiety, nesena atvykęs Amerikon ir da nesąs pilietis. Jis gaus, turbūt, kalėjimą iki gyvos galvos.

—Gali but, tėve.

—Šiur, Maikie, kad gali. Aš girdėjau Bruklinye šnekant, kad Smetona ir medaliu komunistams atveža.

—Šito aš nesuprantu, tėve.

—Na, matai, Maikie, ar aš tau nesakiau, kad per didelį raštą tu įkisi į kraštą. Jau lietuviškai nebesupranti.

—Gali but, tėve.

—Šiur, Maikie, kad gali. Aš girdėjau Bruklinye šnekant, kad Smetona ir medaliu komunistams atveža.

—Šito aš nesuprantu, tėve.

—Na, matai, Maikie, ar aš tau nesakiau, kad per didelį raštą tu įkisi į kraštą. Jau lietuviškai nebesupranti.

—Lietuviškai aš suprantu, tėve; bet aš nesuprantu, kodėl Smetona turėtų vežti komunistams medalius.

—O kodėl ne, Maikie? Ar gi komunistai už jį nesistorojo? Juk pats Rokas Mizaras apieravojo savo proletarską pedę į Smetonos ginklų fondą. Tai argi neverta už

Abu „Rojai“ Vienodi— Hitlerio ir Stalino

Klaipėdos krašte Hitleris dalina medalius ir kryžius daugvaikėms motinoms. Neprotaujantiems žmoneliams duoda bevertę žibanią blektę ir tuomi paskatina dar daugiau vaikų turėti. Bet žibanių medaliu ar kryžiumi nepasotinsi nei vaikų, nei jų alkanos motinos.

Tame pat Klaipėdos krašte areštuoja ir baudžia žmones, kurie be Hitlerio leidimo pasipinau paršą ir pasigamina sau ir vaikams kšni maisto. Na, ir suprask tokią „tvarką“: Čia tave ragina: veisk vaikus kuo daugiausia, kad būtų daugiau tėvynės gynėjų, o čia juos sodina kalėjiman, kad nori pavalgyt. Nema, kad dauguma vokiečių yra patenkinti tokia „tvarka“ ir kad jie noriai eity ginti ją.

Lietuvių tarpe buvo ir yra tokių sutvėrimų, kurie susilę agitavo ir visai stengėsi Lietuvą prijungti prie Rusijos. Taip, mažai valstybei turėti užveją už didelės valstybės nugaros būtų neblogas daiktas, bet tik ne prie tokios, kuri praktikuoja baudžiavą. Juk Rusijos dabartinė tvarka, tai niekas daugiau, kaip baudžiava. Aš atmenu, kaip mano tėvukas, kuris da gyvenio baudžiavos laikais, pasakodavo apie tuos laikus. Dabar ir pačios Rusijos laikraščiuose atspindi lygiai tokia pat tvarka, kaip anų laikų baudžiava. Anais baudžiavos laikais ukininkai negalėjo turėti nuosavos žemės ir nieko vertingensio; jie tik turėjo kasdien eiti į dvarus dirbti „lažą“ ir už tai gaudavo kelis svarus grūdų, arba nieko. Taip ir dabar Rusijoj: žmonės turi kasdien eiti į Stalino dvarus ir už savo darbą gauna kiek grūdų.

Anų laikų baudžiavos ponai duodavo ukininkui sklypelį žemės pasistatyti lindyne; o jeigu ponui tos lindyne „savininkas“ dėl ko nors nepatiko, tai ponas jį išmėtė. O lindyne davė kiltam. Taip dabar ir Rusijos „rojuje“: davė tau sklypuką, o užėjo komisaro nemaloni, tai tave išvarė ir įleido kitą. Oficialinė Sovietų Sąjungos telegramų agentūra „Tass“ patiekia tikių žinių apie „sovochozus“ ir „kolchozus“. Dabar jau rudens laikas ir jėvai suvalyti, tai išbadėję „sovochozų“ ir „kolchozų“ darbininkai prašo savo užveizdų, kad jiems duotų grūdų maistui. Jei kurių užveizda yra sąžiningus, jis ir duoda grūdų pirmiau savo darbininkams, negu Stalino valdžiai, tai tokį užveizdą traukia į teismą ir nubaudžia net po kelis mėnesius. Tokių „kolchozų“ ir „sovochozų“ yra daugybė, kurių užveizdos atsidūrė į kalėjimus už tai, kad davė grūdų pirmiau darbininkams, negu Staliniui.

Dabar Stalinas užėmė Lietuvą. Atėmė iš visų Lietuvos ukininkų ukius ir daro tą patį kas daroma Rusijoj. Lietuvos žmonės turės dirbti po prievarta „savus“ (valdžios atimtus) ukius, bet grūdų ir kitokių reikmenų gaus ne tiek, kiek kaima reikės, bet kiek jo turima valdžios išduota kociukė nurodys.

O mūsų lietuviški Maskvos agentai — komunciai drysta be paliovos tvirtinti,

kad Rusijoj labai puiku, taip, kaip „rojuje“, ir perša visiems lietuviams, kad džiaugtųsi tokia tvarka, kuri dabar Lietuvoj vykdoma.

Mūsų senuoliai pasakojo su ašaromis akys apie baudžiavos laikus ir džiaugėsi, kad tie laikai jau praėjo, o lietuviški Rusijos agentai giria ir perša mums naują baudžiavą. Į peklą su jusų „rojum“!

Kujų Vincas.

Paslaptinga Sodyba Pietų Meksikos Giriose.

Prieš kiek laiko Meksikoje buvo susektas keistas reiškinys.

Pietų Meksikoje įvyko žemės drebėjimas, ir po to į Oraco miestą prisirinko daugybė pabėgėlių. Tarp jų buvo dvi indėnų šeimos, kurios visiems krito į akis, nes visi jų nariai buvo akli. Vienas to miesto akių gydytojas, žinomas tos srities specialistas, susidomėjo tų šeimų akulom priežastimi ir besiteiraudamas didžiai nustebė, kai jam pasakė, kad Pietų Meksikoje yra istisa sodyba, kurios visi gyventojai — indėnai — yra akli. Ir tai akli ne tik dabartinės kartos žmonės, bet buvo ne-regiai ir jų tėvai, ir bočiai, kiek tik atmenama.

Tasai gydytojas apie tai pranešė vienam universitetui.

Tuoj buvo sudaryta komisija tam nuostabiui reiškinii išaiškinti. Komisijos narius į tą vietovę apsiėmė nuvesti tu dviejų šeimų nariai. Mokytieji profesoriai nepaprastai stebėjosi, kad jų aklieji vadovai stačiai netikėtinai vikriai ir nepasiklystamai juos vedė painiais tankių Meksikos girių takais. Pagaliau, prasiskverbę pro tankynes, jie pasiekė Tiltėpės kaimą, kuriame gyvena Lakandono giminės indėnai.

Mokslininkai, patekę į kaimą išsyk tarėsi busią patekę į normalių žmonių gyvenamą vietovę; čia žmonės gyvena, vaikščioja ir dirbo, pažūrėti, normaliai, kaip ir visi sveiki žmonės.

Tačiau iš arčiau pasiziūrėjus tuoj paaiškėjo visas padėties liudnumas: plačiose kaimo gatvėse žaidė vaikai, kurių akučių lėlytės buvo visiškai pabalusios; jie buvo akli ir tik rankutėmis apsigraibydami stypčiojo gatvėse. Giris skynime aria ukininkas — ir artojas, ir jo jungo jaučiai akli. Keleivius užpuolė lodami akli šunės. Aklos moterys, prielankios sėdėdamos, nerė pūkius nerinius. Visame kaime tebuvo tik du neakli kudiškai.

Mokslininkai vėliau pasakojo, jog iš arčiau pasiziūrėti Tiltėpės kaimo gyventojai atrodo kaip šmėklos, labai klaidiai atrodo jų akys, išblėsusios ir balzganos. Profesoriai ėmėsi tyrinėti, kokia gali būti tokio gausaus akulom priežastis, bet ticsioginių priežasčių jiems niekaip nepasisekė susekti. Jie tik tiek nustatė, kad tas akulumas nėra limpamas, nes komisijos nariai ir jų pagelininkai Tiltėpėje išbuvo kelis mėnesius, ir nei vienas akimis nesusergo. Pagaliau mokslininkai pripažino, kad tas akulumas bus, greičiausiai, dėl išsigimimo: Lakandono indėnai senovėje yra buvę aukštos kultūros, bet netvarkingas gyvenimas ir paleistuvystė jiems bus atėmę regėjimą.

KAS TIE BALKANAI?

Kas yra tie Balkanai? Kodėl nuolat ten kunkuliuoja ir verda nesantaika? Čia nors trumpai peržvelgsime Balkanų valstybių istoriją (bent paskutiniuoju laikų) ir jų tarpusavius santykius.

Balkanais vadinasi ne kuri nors valstybė, bet pusiasalis Pietų Europoj, kur yra kelios nedidelės valstybės, būtent: Albanija, Bulgarija, Graikija, Jugoslavija ir dalis Rumunijos. Kraštas kalnuotas, turtingas mineralais, žibalo šaltiniais ir kitais gamtos turtais.

Senovės laikais Balkanai priklausė Bizantijos imperijai (Graikijai). Tautų kilnojimosi laikotarpiu per Balkanus praėjo įvairios laukinės tautos (ostgotai, vestgotai, hunai ir kt.), palikdamos čia savus pėdsakus. Žlugus Bizantijos imperijai, visi Balkanai atiteko Otomanų imperijai — Turkijai. Žiaurus buvo turkų viešpatavimas Balkanuose: pavertę tautų persekiojimas, didelė priepauda. Mažos Balkanų tautos iš turkų valdžios pačios negali išsilaikyti: Otomanų valstybė didelė, galinga, turki veržiasi net toliau į Vakarų. Tik tai jungtinės austrų, vengrų, lenkų ir kt. jėgos sulaukė prie Vienos turkų veržimasi.

Aštuonioliktame amžiuje Austro-Vengrijai kai kuri laiką buvo pavykę atimti iš Turkijos Serbiją, tačiau greitai turkai serbus vėl pasigrobo.

1804 metais Serbijoj įvyko sukilimas prieš turkus (vadovavo Kara Georgas). Serbija buvo paskelbta nepriklausoma valstybe ir toliau išbuvo iki 1813 metų: tais metais buvo nužudytas Kara Georgas, ir Serbija vėl atiteko Turkijai. Bet jau 1814 m. vėl įvyko sukilimas, vadovaujamas M. Obrenovicu, ir Serbija vėl atgavo laisvę (nors dalinai vis dėlto buvo turkų priklausomybėje).

Išsivadavus serbams, ir kitos Balkanų tautos pradėjo siekti laisvės. Čia joms padėjo didžiosios Europos valstybės, o ypač Rusija (Rusija norėjo tapti mažųjų Balkanų slavų tautų globėja ir svajojo iš turkų pasigrobtį Konstantinopolį).

1828 metais prasideda graikų sukilimas. Jį paremia Vakarų valstybės, ypač Rusija, kuri į sukilimą atvirai įsimašo. Turkai lieka nugalėti ir Graikija paskelbiama nepriklausoma valstybe. Serbai gauna beveik visišką laisvę.

Po rusų — turkų karo (1870 m.) pasirodė, kad Turkija yra milžinas moliemės kiojoms. Rusai jau buvo prieję net prie Konstantino pilies vartų. San Stefano sutartimi Turkija pripažino Bosniją ir Hercegoviną autonomija, o Černogorai (juodkalniečiai) sukuria mažytę nepriklausomą valstybę. Serbija patapo visiškai nepriklausoma valstybe, jos žemės buvo praplėstos. Sukuriama didžioji Bulgarijos kunigaikštija. Prie Bulgarijos priskirta didesnė Makedonijos dalis ir rytų Rumelija. Naujoji Bulgarijos valstybė rusai dvejuis metais galėjo laikyti 500 tūkstančių savo igulos. Tuo būdu Rusija panoro įkelti koją į Balkanus. Tai nepatiko Austro-Vengrijai ir kitoms didžiosioms valstybėms, todėl buvo sušauktas Europos valstybių kongresas Berlyne peržiūrėti San Stefano sutartį. Kongresas pripažino Serbijos nepriklausomybę, o jos žemes dar padidino priskirdamas sritis iš Bulgarijos. Be

to, palikta Turkijai (Makedonija). Rytų Rumelija ir Dobrudža gavo autonomijas (Turkijos globoj). Tuo būdu Berlyno kongresas Balkanuose pasėjo didžiausią nesantaiką: Bulgarija jautėsi nuskriausta (atimta iš jos Makedonija ir Dobrudža), nebuvo patenkintos ir kitos tautos.

Dobrudža buvo Bulgarijos ramstis rytuose: čia gyveno 47 nuoš. bulgarų, 34.8 nuoš. turkų, 2 nuoš. rumunų ir kitų. Makedoniečiai kelią kartų darė aršius sukilimus, norėdami prisijungti prie Bulgarijos. Turkai vartojo griežiausias priemones: žudynes, kaimų sudeginimus ir kita. Žymiausias sukilimas buvo 1903 metais. Prieš 26 tūkstančius sukilėlių turkai sutarė 300 tūkstančių kariuomenės. Įvyko daug mušių. Bet sukilimas buvo numalšintas. Sudeginta 12,500 namų, 71,000 gyventojų pasiliko be pastogės, apie 5,000 gyventojų išpiauta, o 36,000 pabėgo į Bulgariją. Emė grėsti Turkijos-Bulgarijos karas, tačiau įsikūsus didžiosioms valstybėms, prie karo nebuvo prieita. 1907 metais Makedonijoj vėl įvyksta dideli bruzdėjimai, tačiau visi bruzdėjimai nuslopinami.

1908 m. spalio 5 d. Bulgarija pasiskelbė visiškai laisva nuo Turkijos. Tuojau po to Austrija okupavo Bosniją ir Hercegoviną. Rusija, Francuzija, Anglija, Turkija ir kitos valstybės protestavo, bet tai nieko nepadarė. Tuomet Rusija, užkirsti Austrijos brovimui kelią, pradėjo organizuoti Balkanų valstybių santarvę. Pagaliau 1912 m. Balkanų valstybių santarvė sudaroma. Ją sudarė Bulgarija, Serbija ir Graikija. Po sąjungos sudarymo tos trys valstybės tuojau paskelbė karą Turkijai. Kare daugiausia nusiėmė Bulgarija: ties Kimanovu ir Ku-Kiris buvo sutriuškinta Turkijos kariuomenė. Balkanai iš turkų buvo gautinai išvaduoti. Rumelija, dabartinė Rumunija, gauna visišką laisvę.

Bulgarija tikėjosi sujungti savo žemes. Tačiau kai kurių žemių panorą ir Serbija bei Graikija. Ir taip buvę santarvininkai susivaidija tarp savęs. Serbai su graikais susitaria ir paskelbia Bulgarijai karą. Prie serbų ir graikų prisideda ir rumunai. Įvyksta antrasis Balkanų karas (1912 m.).

Bulgarija tikėjosi gauti pagalbos iš Rusijos, bet jos negavo, todėl karą pralaimėjo. Makedonija, anksčiau tiek ilgai kovojusi už savo laisvę, buvo išdalinta tarp Graikijos ir Serbijos. Tik maža dalelė teko Bulgarijai. Be to, Serbija gavo Ochridą, Monastyrį ir kitas Bulgarijos sritis, o Graikija — Solonikų uostą ir kt. Rumunija užėmė Dobrudžą su Silistriją. Taip po antrojo Balkanų karo kaimyniniai visiškai nuskriaudė Bulgariją.

Kilus Didžiajam karui, Bulgarija prisidėjo prie Vokietijos ir Austro-Vengrijos, norėdama atsiimti iš Serbijos ir kitų prarastas žemes. Tačiau Vokietijai ir Austro-Vengrijai karą pralaimėjus, Bulgarijai vėl teko nukentėti. Austro-Vengrija visiškai subyrėjo: iš jos pasidarė Austrija, Vengrija, Čekoslovakija. Be to, didelė plotas buvo prijungti laimėjusioms valstybėms. Taip, Serbija, kuri po karo pasivadino Jugoslavija, gavo Kroatiją, Slavakiją, Bašką, vakarinę Banatą, Bosniją ir Hercegoviną. Dalmatijos o s

Rumunija po didžiojo karo taip pat daugiau kaip dvigubai padidėjo. Iš Vengrijos buvo prijungta Transilvanija — Bukovina, Banato dalis ir Semigradija. Iš Sov. Rusijos, pasinaudojusi jos suirutė, 1918 m. pradžioje Rumunija prisijungė Besarabiją. Tuo būdu Rumunija pasidarė taip pat marga tautiniu atžvilgiu.

Graikijai po didžiojo karo buvo prijungta daug žemių iš Turkijos (net pačioj Mažojoj Azijoj). Turkai, negalėdami bepekešti tokios padėties, 1923 m. pradėjo karą su Graikija ir laimėjo. Taip nuo Graikijos buvo atimta tai, kas jai buvo priskirta po didžiojo karo. Vieni graikai, gyvenę Turkijoj, turėjo išsikraustyti į Graikiją, o turkai iš Graikijos — į Turkiją.

Tokia yra maždaug Balkanų tautų istorija (paskutiniųjų laikų). Kaip matome, vienos valstybės yra „prisistotinios“ kitų sąskaiton; užtat kai kurios jaučiasi nuskriaustos.

Dėl Karo Italai Pasi- liko Be Kelinių.

Iš Romos pranešama, kad Mussolinio valdžia pradėjo vaju prieš ilgas vyrų kelines. Fašistų spauda, radijas ir kalbėtojai aiškina žmonėms, kad ilgom kiškom kelinėms vyrams visai nereikalingos. Šita mada esanti netik nepraktiška, bet ir nuostolinga, nes suvartojanti daug materijos be reikalo. Geriausias kelinės esančios trumpučios, aukščiau kelių. Marškiniai ilgom rankovėm taipgi nuostolingi. Rankovės nereikalingos ir nereikalingos apykaklės; iš užpakalio ir priešakio marškiniai turi but iškirti raidės V pavidalą. Kaklaraiščius reikia visai panaikinti.

Per amžius pripratę prie ilgų kelių ir celių marškinų, italai nelabai nori šitai naujai „karo madai“ pritariti. Jie sako, kad trumpas kelinės tik maži vaikai nešioja. Suaugusiems vyrams jos netinka. Bet fašistų laikraščiai, turbūt valdžios paraginti, pradėjo aiškinti, kad tokios kelinės esančios ne tik vyriškos, bet ir labai „patriotiškos.“

Italija buvo jau arti bankruto prieš karą ir todėl ji bijojo iš karto išivirti. Mussolinis įklampino savo šalį į karą tik tada, kai Francuzai suklupo. Jis tikėjo, kad už sąvartės jau viskas bus pabaigta. Bet jis apsiriko. Anglija gerai laikosi. Ir jei karas ilgiau užsities, tai italai galės likti visai be kelių.

STALINĄ PALIEKA UŽ DURĮ.

Zinios iš Romos sako, kad Mussolinis su Hitleriu tuoj šauksią Balkanų konferenciją, kurion busiančios pakviestos Graikija, Jugoslavija ir Bulgarija. Bet savo frontą Stalina Hitleris su Mussolinu paliks už durų. Maskvos diktatorius žada netyliėti.

NAUJIENOS IS KANADOS

Svarbus Unijų Kongresas. Darbininkai valosi nuo komunacių. Kodėl suretėjo "Liaudies Balsas."

Šį mėnesį Toronte įvyko svarbus All Canadian Congress of Labor ir CIO unijų bendras suvažiavimas, kuris nutarė suvienyti šias dvi unijas į vieną kūną. Abi unijos turėjo po 50 tūkstančių narių, tai dabar susivienijus turės 100 tūkstančių. Naujai suvienyta unija vadinsis: Canadian Congress of Labor, vietoje ACC of L ir CIO. Atrodo, kad nuo šiol Kanados CIO unijos nutraukia ryšius su Lewis'o masina Jungtinėse Valstijose.

Suvažiavime dalyvavo nuo abiejų unijų apie 165 delegatai, kurie nutarė organizuoti neorganizuotus darbininkus, įtraukti šin kongresan nepriegulmingas unijas ir siekti tokio pat susijungimo su Canadian Trades and Labor Congressu, kurį sudaro Amerikos Darbo Federacijos unijos ir turi apie 150 tūkstančių narių. Suvažiavimas taipgi pasisakė už pakelimą algų darbininkams.

Tuoju bus jau metas laiko nuo to kaip Trades and Labor kongreso unijos nutarė apvalyti darbininkus nuo visokių diktatūrų garbintojų. Po to, komuniškai urmu pradėjo listi tai į CIO, tai į All Canadian Congress of Labor, ir varė jose demokratijos pragaistingą propagandą, gynė Stalino-Hitlerio "ugovorą" ir jau buvo bepradėdę aiškinti, kad Vokietijos nacių partija, dėka įstojusies jon komunistams, "sudarbininkėjo." Bet šis suvažiavimas labai tinkamai įvertino nužemintą komunacių pasitarimą Stalino ir Hitlerio imperalizmui ir nutarė nepriimti unijas nei komunistų, nei nacių, nei fašistų.

Cia tenka pažymėti, kad Toronte leidžiamas lietuvių kalba rusiškas pliauškalas, "Liaudies Balsas," nieko nepasakė apie komunacių bėdas šiame suvažiavime. Šis Stalino-Hitlerio liežuvis, "Liaudies Balsas," šerdamas melais ir prasimanymais savo aklius pasekėjus ir slėpdamas nuo jų teisybę, mano atliekų didelį "apšvietos" darbą.

Susikurus Toronte Kanados Lietuvių Tarybai, kai kurie veikėjai Montreale ir vakarų Kanadoje imasi steigti Tarybos skyrius. Į tarybos atsisaukimą tvirtai jos

skyrius, pirmiausiai atsiliepė montrealiečiai, sudarydami iš trijų organizacijų laikiną komitetą. Iš vakarų Kanados gražiai atsiliepė J. Martinonis, kuris savo būdingu raštu "Naujienose" kviečia winnipegiečius stoti į bendrą frontą kovai už atsteigimą Laisvos Nepriklausomos Lietuvos. Visai neabejojame, kad J. Martinonio žodžiai išsipildys, ir ne tik Winnipege ir Montreale, bet ir visoj Kanadoj išsilies kovų banga už išlaisvinimą Lietuvos iš Maskvos pavergimo.

Ši nauja kanadiečių atbūdimą gerai užuodžia Maskvos budelių agentai iš "Liaudies Balso" pastogės, nes kiekvienam savo laikraštपाल्कio numerį puola Tarybą. "Vyriausis" (kas žino, kas yra vyriausias?) jo redaktorius J. Y., prisiklausęs Agnieškos (buvom bepradėję ją užmiršti) pletkų ar sapnų, išguldė vieną sapną šitaip: "Toronto socialistų ir tautininkų frontas" nesnaudžia. Sakoma į tą frontą esą įtraukta dar daugiau srovių. Viso tame fronte esą jau devynios srovės. Neseniai tas frontas išdevynių srovių turėjęs mitingą iš 25 asmenų."

Ir taip, neva lietuvių (taip komuniškai sako) leidžia mo laikraščio, bet ne jų rinktas redaktorius J. Y., trumpais ir barškančiais sakiniiais atpasakioja Agnieškos sapną. Jis suranda Toronte net "devynias sroves" (neskaitant raudonos), kurios sudaro Tarybą. Kad sapnininko redaktorius nieko nenusimano apie kitas sroves, tai kanadiečiams visai ne naujiena, nes jis tai įrodė atveju atvejais. Tik stebėtina, kad jis tikisi šiuo savo plepaliu pakenkusių Tarybos darbams. Taip pat žioplai jis meluoja ir apie susirinkimą, kur buv tai dalyvavę tik 25 asmenys. Kol kas Taryba jokių susirinkimų, apart posėdžių, neturėjo, o posėdžiuose tegali dalyvauti tik Tarybos nariai. Tas visiems torontiečiams žinoma. Taip meluoti tegali tik dorovės netekęs žmogus, kuris stebuklingu būdu pateko į redaktoriaus uradą.

Visiems kanadiečiams, kurie seka lietuvių gyvenimą, aišku, kad "Liaudies Balsas" suretėjo dėl stokos pritarimo ir reikalingos paramos. Šį metą nei sudbugti Tarybos skyrius, į tarybos atsisaukimą tvirtai jos

Šitokiomis toli šaunamomis kanuolėmis dabar yra apstatyti visi Anglijos pakraščiai. Vaizdely galima matyti viršum kanuolės stogas. Tai kamuflažas, kad prieš omlaiviai negalėtų kanuolės žiūrėti. Kareiviai bėga į savo pozicijas, ir plieniniai armotos nasrai tuojuas pradės spaudyt ugnimi ir bombomis.

kės naudai piknikų; nerindaukų nei šiaurės Ontario, nei Albertos lietuviai, kaip rinkdavo kitais metais. Be to, nebuvo aukų rinkliavos "Ispanijos," "Kinijos" ir kitų komunistinių fondų naujai, iš kurių didelė dalis tekavdavo Kominterno propagandai. Dėl šių priežasčių ir suretėjo "Liaudies Balsas."

Mano apskaičiavimas dar aiškiau nušviečia "Liaudies Balso" dabartinę padėtį. Tvirtinu, kad jis neturi daugiau kaip 350 pilnai užsimokėjusių prenumeratorių Kanadoje ir visai mažą šios skaitlinės nuosimti J. A. V. Tuo tarpu, iki šiol Maskva užlaikė net 6 pilnai apmokamus lietuviškus agentus, kurie, kaip matome, gyvena geriau už paprastą darbininką: gerai valgo, dalyvauja įvairiose "partėse," auksa (ne savo pinigų) įvairiems fondams ir visur švaistosi doleriais. Visų šėšiu Stalino žvalgybos pastumdėlių metinės algos sieks per \$5,000. Pridėjus raštinės nuomą, preso kaštus, siuntinėjimo išlaidas ir įvairius kitus iškaštus, suma pasiekė per \$6,000. Man atrodo, kad kiekvienas, žinodamas bent kiek apie laikraščio leidimą be nuosavo preso ir su pilnai apmokamais 6 darbininkais, sutiks, kad \$6,000 suma yra minimuma. Gi "Liaudies Balso" įplaukos per paskutinius du metus (kartu imant) neviršijo \$3,200, įskaitant prenumeratą, aukas ir kitas įplaukas. Klausimas kyla, kas finansuoja lietuvių komunistų organizatorius, jų spaudą ir visą judėjimą?

Protaijančiam nereikia ilgai galvoti, kad atsakius, iš ko daro pragyvenimą 5 Toronte ir vienas Montreale komunistas. Jie patys tai įrodė, plakdami liežuviu už Stalino-Hitlerio susitarimą sunaikinti pasaulio civilizaciją ir sutriuškinti demokratijas. Tik aklas gali tikėti jų pasakoms, kad jie, gražiai gyvendami, ir pirkdami automobilius, gauna po \$15 ir mažiau algos per savaitę. Kiti komunistų partijos nariai yra pasakę, kad visi komunistų apmokami vedę darbininkai gauna po \$25.

Mandagus.

TARYBOS ORGANIZATORIUS VAKARŲ KANADAI.

Paskutinis Kanados Lietuvių Tarybos posėdis pasikyrė J. Martinoni, 351 Magnus av., Winnipege, Manitoba, generaliniu organizatoriumi visai Vakarų Kanadai. Tikimės, kad brolio J. Martinonio ryšiai su Vakarų provincijų lietuviais, jo gabumai ir taktingumas padės praplėsti Tarybos veiklą tose provincijose. Visi provincijų, Manitoba, Saskatchewan, Alberta ir British Columbia, lietuviai prašomi palaikyti ryšius su J. Martinoni, kuris gaus visas žinias ir nurodymus iš centralinės Tarybos.

Iki šiol Kanados Lietuvių Tarybon Toronte inėjo 5 srovių organizacijos. Su įstojimu liet. Rymo katalikų parapijos, organizacijų skaičius padidėjo iki 6-šių, ir dabar nėra Toronte nei vienos tikrai lietuviškos draugijos bei grupės, kuri nepri gulėtų prie Tarybos.

Kanados Lietuvių Tarybos įstatai jau pagaminti ir greit bus išsiuntinėti skyriams, afiliuotoms draugijoms ir specialioms organizacijoms. Ruošiami ir darbai projektai įvairioms kolonijoms.

Buvo suprata, kad atvyks į Torontą su prakalba Lietuvos konsulas p. Daužvardis iš Jungtinių Valstijų, bet pasirodė, kad negalės. Jeigu negausime iš pasiuntinybės kalbėtojo, Taryba nuvarė kviešti J. Stilsoną, "Naujosios Gdynės" redaktorių, o vėliau — kun. Balkuną.

Nutarta, kad visi Tarybon įneina korespondentai, rašydami prielankiai apie Tarybos reikalus, pasiųstų nuorašus visų srovių laikraščiams. Tačiau Taryba neat sakys už atskirų korespondentų raštus.

Už K. L. T. Valdybą, P. Kundrotas, vice-sek.

500 Metų Nuo Spaudos Išradimo.

Civilizuotas pasaulis šįmet švęs 500 metų sukaktuvus nuo spaudos išradimo. Spauda išrado vokiečių Johann Gutenberg iš Mainz'o miesto.

Tiesa, raštas buvo žinomas žmonėms ir prieš jį, bet žmonės da nemokėjo spausdinti raštų. Giesmės, poemos, įstatymai ir kito kiti dalykai buvo rašomi ranka. Jeigu kas ir parašydavo kokią knygą šitokių būdu, tai ji buvo tik viena. Todėl knygos buvo labai brangios ir žmonėms neprieinamos. O dėl knygų stokos ir mokslas negalėjo plėtotis.

Gutenbergas buvo pirmutinis žmogus, kuris sugalvojo spausdinamas raides, kuriomis sustačius koki nors raštą buvo galima jau atspausdinti kiek patinka egzempliorių.

Tiesa, jo raidės buvo da labai netobulos. Jis piovė jas iš medžio, kiekvieną

raidę atskirai, todėl jos buvo da nevienodos ir negražios. Bet vistiek tai buvo didelis išradimas, kuris progresavo ir tobulėjo labai greitai.

Šiandien raidės jau daromos iš metalo — daromos mašinomis ir mašinomis statomos, todėl knygos ir laikraščiai šiandien labai pigūs.

Siulo Vitaminais Pakelti Žmonių Spartumą.

Californijos Technologijos Instituto mokslininkai pasiūlė Jungtinių Valstijų vyriausybei planą pakelti gyventojų spartumą sustiprinant vitaminais visus maisto produktus. Institutas daręs su maistu moksliskus bandymus ir priėjęs išvadą, kad pusė šios šalies gyventojų yra silpnos sveikatos arba prastai maitinami dėl to, kad jų maistui stinga reikalingų vitaminų ir mineralų.

Šitie mokslininkai siulo, kad valgomieji daiktai būtų "fortifikuojami" (sustiprinami) ten pat, kur jie pagaminami. Šitaip daug ir ne kainuotų. Per metus užtektų vienam asmeniui \$1. Vitaminais reikėtų užtaisyti visus miltus, cukrų ir krūpas, o taipgi ir prezervuotą maistą skardinėse bei borkose.

Šitokią planą siulo vyriausybei Dr. Millikan, prof. Henry Borsook ir kiti autoritetai iš Californijos Technologijos Instituto. Jie siulo įtraukti šį planą į šalies apsaugos programą. Jie tvirtina, kad pradėjus gaminti maisto produktus su reikalingais vitaminais, tuojaus padidėtų ne tik žmonių spartumas ir energija, bet padidėtų ir jų ugis.

Lenkai Padeda Anglams.

Iš Londono pranešama, kad pereiną nedėdienį anglams bombarduojant vokiečių užimtus uostus antrojo kanalo pusėj, dalyvavo ir du lenkų bombanešių eskadronai. Nedėdienio naktį buvo sprogdinami iš oro Antverpas, Ostendas, Flushingas, Dunkirkas, Calais ir Boulogne, kur vokiečiai turi sukoncentravę daug laivų, amunicijos ir kareivių Anglijon veržtis. Lenkų bombanešių bombardavę vokiečių užimtą Francuizijos uostą Boulogne. Čia buvę numesta 40 tonų sprogdinamųjų ir 1,000 uždegamųjų bombų. Lenkai sugrįžę Anglijon pasakoja matę didžiausių eksplozijų ir gaisrų jų bombomis sukeltų.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau tėvo Mamarto Luko, viciaus, girdėjau gyvena Clevelande, Ohio. Jieško jo dukterys Biruta E'ena Lukoševičiūtės. (9)
22 Wadsworth st., Hartford, Conn.

Pajieskau LUCES GUDINAUS-KUTES, 1903 m. gyvenome kartu Amsterdamo, N. Y. Paeina iš Akmenės parapijos, nestmenu iš kokio kaimo. Girdėjau kad ji dabar gyvena Hoosick Falls, N. Y. Mano pravarde buvo Mary Rupsitė, po vyru Kupstienė. Meldžiu atsiliepti, jeigu lurie žinote kur ji randasi, malonėkite pranešti jos adresą, busiu labai dėkinga. (9)
Mrs. M. J. Kupstis
24 Westwood ave. Waterbury, Conn.

Pajieskau tetos Ursulės Raulinaitienės po tėvais Staloraičiukė, iš Girmučių kaimo, Rūdos valsčiaus, gyvena Brooklyn'e apie 15 metų atgal. Prašau atsiskirti, kurie žinote kur ji randasi prašau pranešti. (9)
Ona Mitrauskaitė-Zindulienė
62 Geneva st., Elizabeth N. J.

Antanas Baranauškas pajieskau savo pusbroliu ŠIMKŲ Stasaus, Pranciškaus ir Dominiko, iš Armonų kaimo, Betagalos valsčiaus, Raseinių apskrčio. (9)
Antanas Baranauškas
32 Fifth st., Ansonia, Conn.

Pajieskau: JUOZO BRAZAUSKO Vaitakštėlių kaimo, Prano ir Veronikos LABAKAŠINSKIŲ iš Zalakiškių kaimo; Stefono PLAKŠTES iš Šunkėpiu kaimo; Kotrinos KARABINUTES iš Uterų valsčiaus; visi paeina iš šidlavos valsčiaus, Raseinių apskrčio. Jieško Barbora Karabinutė, po vyru Baranauškę. Malonėkite atsiskirti, kurie žinote kur ji randasi malonėkite pranešti. (9)
Barbora Baranauškienė
32 Fifth street, Ansonia, Conn.

As, Zelma Fridenfelt, buvusi Wenberg pajieskau mano giminių ir draugų Lili ir Frank Zareckų; pirmiau jie gyvena Lawrence, Mass., dabar nežinau kur jie randasi. Prašau atsiliepti, turiau svarbų reikalą; kurie žinote kur jie gyvena prašau pranešti jų adresą už ką busiu labai dėkinga. (1)
Mrs. Zelma Fridenfelt
3312 So. Union ave., Chicago, Ill.

Pajieskau draugu Kazio Salčiaus, paeina iš Lietuvos Barstinės kaimo, Sasnavos valsčiaus, Mariampolės apskrčio. Girdėjau kad gyvena kur tai apie Washingtoną, ir Juozo Valaicio, paeina iš Lietuvos Paezerių kaimo, Švenkų valsčiaus, Mariampolės apskrčio, 1923 metais gyvena Windsor, Kanadoje. Malonėkite atsiskirti arba žinantieji apie juos malonėkite pranešti, busiu labai dėkinga už tai. Pajieskau Albina Juraitytė-Macejonas.
Albina Macejonas
129 Britannia st., Meriden, Conn.

APSIVEDIMAI.

Pajieskau apsivedimui merginos, arta našlės nuo 40 iki 35 metų, pagėdintina gražios išvaizdos ir sūdujimo, ir kad būtų biskai pasiturti, bė skirtumo tikėjimo bet kad neturėtų vaikų. As esu 52 m. ir laiku salta. Be reikalo nerasykite. Atsakyti tik ant rimtų laisku. Prašau savo paveiklę pristigti sykiu su laisku.
Wm. Yamauevich
32 N. Broad st., W. Hazleton Pa.

Petronėlė Lamsargienė
Užlaiku visokias LIETUVISKAS GYDULIS nuo visokių ligų. Kurie turite kokius neesveikumas kreipkitės pas mane: duosiu gerą patarimą ir busit patenkinti. (13)
PET. LAMSARGIENE
1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

JEIGU GALVĖ NIEŽTI
arba plaukai pleiskano, krinta, vartok
ALEXANDER'S SHAMPOO
50 centų už bonką ir
ALEXANDER'S STIPPRINANTĮ TONIKĄ.
50 centų už bonką. Prisiūnciam ir per pasta.
ALEXANDER'S CO.
414 W. BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

VIREJA

Knyga apie valgių gaminimą. Knygoje randasi 340 receptų, 224 puslapiai. Moksliniai aiškinama maisto rūšis, kiek kuri iš valgomų daiktų turi vitaminų, kaip sutaisyti maistą, kad jis nevien tik būtų skanus, bet turėtų balansuotą vitaminų kokybę.
Knygą sutaisė K. Petrikienė, išleido A. L. D. L. D. Moterų Skvrius. Kaina \$1.00.
Reikalaukite: "KELEIVIS".
253 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitas pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas".
"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.
Užsiraikykite "Naujienas" šandien. Naujienų prenumerata mokama Amerikoje (Jūmanti Chicago), \$5.00. Chicagoje ir Europoje — \$6.00.
Money Order ar čekis priimtini.

"NAUJIENOS"
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Susipažinkite lapų pasigaminant toliau.

FOTOGRAFUOS SAULES UZTEMIMĄ.

Brown'o universiteto (Providence, R. I.) profesorius Charles Smiley išvažiavo su šiuo aparatu Brazilijon fotografuoti visišką saulės užtemimą. Prof. Smiley parodytas iš kairės.

MOTERIMS PASISKAITYT

SI SKYRIU TVARKO
M. MICHELSONIENE.

Keliatas Naudingų Patarimų.

Apie medžio dažus ir malevas.

Daugelis moterų mėgsta padailinti savo namų baldus, o kai kurios ir sienas apdėti. Bet nedaug moterų apie šį darbą nusimano. Man teko matyti moterį tepant dažą ant malevoto medžio. Išėjo slykstybė, ir pasakui labai sunku buvo ją nuvalyti.

Reikia mat žinoti, kad dažas ir maleva yra du skirtingi dalykai ir vartojami visai skirtingiems tikslams.

Dažas (angliškai: dye) vartojamas paprastai geriamiesiems ir brangiems daiktams, padarytiems iš brangaus ir gražaus medžio. Dažas tikslas yra ne uždegti medžio audinį, bet pakeisti tik jo spalvą. Dažai būna iš tirpyti arba vandens, arba alkoholio, arba terpentino. Ir jeigu juos reikia praskiesti, padaryti šviesesniais, tai reikia vartoti tą patį skiedinį, nes jeigu į alkoholinį dažą įpilsime vandens ar terpentino, tai jį visiškai sugadinsime.

Vandeniniai dažai yra pigiausi ir prasciausi. Dažas yra geriausias tas, kuris giliausia ir medį įsigeria. O vandeninis dažas giliai neįsigeria. Be to, medžias nuo jo brinksta ir šiaušias, vėliau reikia jį popieruoti ir vietomis nusitrina daugiau, vietomis mažiau, pasidaro nevienodas darbas. Alkoholiniai dažai įsigeria giliai bet medžias nuo jų taip pat pasišiausia. Geriausias dažas yra iš terpentinos. Angliškai tokie dažai vadinasi "oil stains". Reikalui esant, jie praskiedžiami terpentina.

Dažai vartojami paprastai tik naujiems daiktams. Jeigu senas darbas yra kur nusitrynęs, tai jau "užlopyt" jį sunku, nes sunku pritaikyti tokį pat dažą. Geriau tokiame atsitiktume nuvalyti visą seną dažą ir uždeėti naują perdėm. Bet tai jau ne moteriškas darbas. Ne kiekvienas ir vyras šitą darbą padarys. Čia reikia prityrimo.

Uždeėjus dažą, jeigu jis bus aliejinis, reikia 5 minutes palaukti, kad įsigertų į medį, o paskui švarių skudurą gerai nutrinti.

Prieš dažant reikia žiūrėti, kad nebūtų ant medžio jokių riebalų, klijų ar likusio šelako, nes per tokias vietas dažas į medį neišsigeria ir jos paliks šviesesnes.

Kai dažas išdžius, antrą ar trečią dieną reikia uždeėti praskiesto šelako. Šelakas praskiedžiamas alkoholiu. Niekados nedėk į jį nieko kito. Šelakas džiūsta greitai. Už poros valandų jis jau išrodys sausas. Tačiau bus daug geriau, jei leisim jam padžiūti per dieną ir naktį. Tuomet reikia uždeėti antrą "coatą", ir vėl tegul padžiūsta kokią parą. Tuomet švelniu pieškiniu popierium reikia nušlifuoti, kad nuimti medžio šiurkšumą. Tuomet duodamas vienas "coatąs" vasko pastos, kurią reikia gerai įtrinti. Kai išdžius, vaskuojama antru kartu. Vaskas duoda švelnią, malonią išvaizdą. Ypač jis tinka ažuolui ir riešutui (walnut).

Jeigu kam patinka stipriai blizganti išvaizda, tai vietų vasko reikia ant šelako uždeėti porą "coatų" varnišo. Bet šitoks blizgėjimas yra skaitomas labai prastu, nelavinu skonių ir ant gerų rakandų jis nevartojamas.

Dažai yra daromi visokių spalvų: ažuolo, raudonme-

džio, rožmedžio, ebono, riešuto ir tt. Jie parduodami malevų krautuose ir ant jų skardinių paprastai būna atspausdinti nurodymai, kaip juos vartoti. Tie nurodymai nėra paduodami tik šiaip sau, dėl mados. Jie yra parašyti ekspertų, pasireniant ilgais bandymais ir patyrimais, todėl visuomet eikia juos atidžiai perskaityti ir laikytis jų.

Tai tiek apie dažus.

Dabar keliatas žodžių apie malevas.

Maleva (angliškai: paint) ietuvų kalboje tinkamo pavadinimo da neturi. Ji paimta iš lenkų kalbos (malowidlo). Todėl Lietuvoje žodis "maleva" dabar ir nevartojamas. Tenai malevą vadina "dažu". Bet dažas, kaip jau nurodėm aukščiau, nėra maleva. Jis yra visai kitaip padarytas ir visai kitokiems tikslams vartojamas. Maleva vartojama tik paprastiems daiktams: namų sienoms, tvoroms ir tt. Ji medžio nenuoda, tik uždengia jį.

Malevą galima vartoti ir ant dažyto medžio, bet dažų negalima vartoti ant malevos, nes jiems reikia į medį įsigerti, o per malevą jie įsigerti negali.

Perkant malevą, visuomet reikia pirkti gerą. Gera maleva išena pigiau, nes ji uždengia didesnę plotą, ilgiau laikosi, geriau išrodo ir daug greičiau ir lengviau su ja dirbti. Niekados nepirk malevos iš "dešimtatorių". Geros malevos galionas kainuoja tarp \$3 ir \$4. Pigesnės kaip \$3 neužsimoka pirkti.

Gera maleva yra tiršta, švelni, lygiai klojasi ir nebėga čiurlėmis. Kur užtepta, ten ir pasilieka. Pirmam "coatui" patartina malevą praskiesti. Ji praskiedžiama terpentina. Nekuomet nepilk į malevą tokių skysčių, kaip kerosinas ar gazolinas. Ir nepilk sėmeninio aliejaus, nes ji bėgs ir ilgai nedžiū.

Prieš malevojanč visuo- met reikia žiūrėti, kad malevojamas daiktas būtų visiškai sausas. Medžias turi būti sausas netik paviršium, bet ir jo viduje neprivalo būti drėgmės, nes jeigu drėgną medį malevosim, tai vėliau maleva atsoks puslėmis ir pradės luptis.

Reikia taipgi žiūrėti, kad ant malevojamo daikto nebūtų jokių riebalų. Yra žmonių, kurie mėgsta sienas ir duris valyti kerosinu. Jeigu uždeėti malevos ant tokios sienos, kur yra kerosinas, tai ji niekad neišdžius. Tą patį reikia pasakyti apie muilą, mašininį aliejų ir mėsinių riebalus. Jeigu siena ar kitas daiktas bus apčiuipinetas riebaluotais pirštais, tai maleva tokiose vietose neišdžius. Tokias vietas reikia nuvalyti terpentina ir duot išdžiu.

Bet pasitaiko ir taip, kad medžias buvo visai švarus, o tačiau maleva nedžiūsta ir gana. Taip būna dėl to, kad pirmutinis "coatąs" da nebūvo visiškai išdžiūvęs, kaip antras tapo uždeetas. Pirmutinis "coatąs" visuomet turi būti išdžiūvęs, kad traukiant per jį ranka visai neblizgtų ir kad nagų nebūtų galima jo nubraukti.

Maliorius.

MOTERIS IR SOCIALIZMAS. Parašė August Bebel, vertė V. K. R. Yra tai svarbiausia ir geriausia knyga lietuvių kalboje tame svarbiame klausime. Pust. 424, 1915 m., \$2.00.

LYTISKOS LIGOS ir kaip nuo jų apsigauti. Parašė D-ras F. Matulaitis. Antra, peržiūrėta ir pagrindinta laida. Kaina 25c.

Aktorka Su Savo Pavaduotoja

Judžij aktorai visuomet turi sau pavaduotojus. Jeigu gaminant filmą aktorius kas atsitinka, tai jo vietą tuojuo užima pavaduotojas. Šiame vaizdely matome žinomą judžių artistę Bette Davis (kairėje) ir jos pavaduotoją Sally Page (dešinėje). Įsitęmykit, kad abidvi jos vienodai pasireidžiusios ir vienodai atrodo.

MIRĖ NUO ANTAKIŲ PEŠIOJIMO.

Kasžin kodėl, bet reta kuri mergina yra pilnai patenkinta savo išvaizda. Graži ar ne, kiekviena stengiasi būti gražesnė. Vienai-kitai tas pasiseka, bet didžiuliam ne, nes perdidelės pastangos save "pagerinti", perdirbti, dažnai turi visai blogų rezultatų. Dažytai plaukais, perdaug raudonais veidais bei lupom ir "pešiotais" antakiais mergina kartais išrodo blogiau negu prastai. Jos tipas tau tuoį primena išgverusią moteriškę, o vienok šandien daugelis mūsų dorų, gerų lietuvių taip save sudarko. Taip pasidailinus mergina rimtų vaikinių prie savęs nepatraukia.

Nepamėgdžiokim filmų aktorių, kurios yra priverstos taip daryti, nes jų darbas to reikalauja. Jos turi skirtis nuo paprastų merginų, todėl jos yra priverstos griebtis visokių priemonių. Jos grimiuoja savo veidus, plaukus nudažo, gi antakius joms išpešioja ekspertai, todėl tas jas ir padaro gražesnes, kitokioms; bet pati moteriškė namie tai darydama tik apsitepa ir sugadina savo išvaizdą, o kartais net ir savo sveikatai pakenkia. Plaukų dažai dažnai turi nuodų, ir jei galvoj bus pradięsta oda, tai galima kraują užnuodyti, o antakius pešiojant galima gauti celiuliozės ligą, kas reikšia užsikrėtimą tarp odos, sluogsnių, ir ta liga neįsigydoma. Tik šiomis dienomis mieste Sioux Falls, S. D., mirė 21 metų amžiaus slaugė, kuri pešiodama antakius užsikrėtė ir po 10 dienų jau buvo negyva, nežiurint daktarų pastangų jos gyvybę išgelbėti.

Nors ši liga yra reta ir antakius pešiojimas jau eina iš mados, vienok daugelis merginų ir moterų vis dar užsiima savo antakių "taisyimu". Kad apsisaugojus nuo užsikrėtimo, joms patartina antakiai nors muilu nuoprausti ir ištrinti alkoholiu, žiurint kad nepatektų į akis. Ir reipiukės plaukams pešioti turi būti sterilizuotos. Po operacijos, antakius vėl reikia suvilgyt alkoholiu.

NAMŲ DAKTARAS.

Parašė daktaras A. J. Karalius. Ši nauja knyga užpildyta vien receptais, aiškiais nurodymais kokių vaistų dėl kokios ligos naudoti. Verta šita knyga įsigyti visiems, nes Namų Daktaras yra vienas iš reikalingiausių knygų kiekvienam lietuviui. Išgykit tuoj. Didelė knyga, apie 300 puslapių. Kaina. Audoklo viršelais \$2.50.

AMŽINOS DAINOS. Šioje knygotėje telpa 44 geriausio Jovaro dainų. Jos tinka deklamacijoms ir dainavimui. Kaina 15c.

MARMELADA IŠ TOMEIČIŲ IR OBUOLIŲ.

2 svarai numokusių to-
meičių.

1 svaras rugėčių obuolių.
2 1/2 svaro cukraus.
2 lemonai.

Nuplikink tomeites karštu vandeniu, kad būtų galima lengvai nulupti. Nulupus obuolius supiaustyk, sumaišyk su tomeite ir lėtai virink istisą valandą, nuolat maišant kad neprisiviltų. Po valandos įpilk cukrų, lemonių sunką ir sutarkuotą žievelę. Dabar smarkiai pavirink, kad sutirštėtų. Supilk karštą į sterilizuotus stiklus.

GERAS KEIKAS.

2 puodukai miltų.

2 puodukai cukraus.

1/2 puoduko cocoa.

2 kiaušiniai.

1/2 puoduko rugėtaus pie-
no.

1/2 puoduko riebalų (Cris-
co ar Spay).

1 šaukštukas baking so-
dės.

1 šaukštukas vanilos.

1 puodukas verdancio
vandens.

Ištrink cukrų su riebalais, įmušk kiaušinius, supilk miltus sumaišius su baking sode ir cocoa, užpilk verdantį vandenį, ant galo įdėk vanilą, viską gerai sumaišyk, supilk į blėtą ir kepk vidutiniam karšty.

INKSTAI SU GRYBAIS.

12 avies arba du nedideli
jaucio inkstai.

2 šaukštai miltų.

5 rėžiai lašinukų.

1 didelis svogunas.

1 puodukas verdancio
buliono ar vandens.

Puodukas (arba ir dau-
giau) supiaustyty grybų.

Druska ir pipirai.

Supiaustyk inkstus į nedidelius šmonelius ir užmerk suriam vandenį ant kokio pusvalandžio. Supiaustyk lašinėlius ir išspirgink; spirgučius išimk, o į taukus sudėk supiaustytą svoguną, grybus ir paspirgink. Kada jau gerai aprus, išimk juos iš taukų, o sudėk į tuos taukus miltus apdulkintus inkstus, gerai apkepink, užpilk verdantį bulioną ar vandenį, sudėk atgal spirgučius.

Mano Pastabos

500,000 prieš 1.

Mano "draugas" Andriulis pyksta savo "Vilny", kad "Vileišiai, Budriai, Grigaičiai ir Karpiai" nepripažįsta Stalino karalystei galybės. Jis sako: "Jiems rusai tiek silpni, kad vos paeina. Bet visą Lietuvą valdys vienas Dekanozovas. Vadinas, vienas tų silpnųjų bejėgių išbaidė iš Lietuvos daugybę galingų Smetonų, Vileišių, Skirpų."

Bet "draugas" Andriulis čia klysta. Smetoną iš Lietuvos išbaidė ne Dekanozovas, bet 500,000 raudonarmiečių ir 2,000 Stalino tankų su bombanėšiais. Reiška, prieš vieną Smetoną reikėjo pusės milijono rusų. Dekanozovas atvyko Lietuvon tik tada, kai Smetonos jau nebuvo.

Taigi, gal "draugas" Andriulis malonės šitą savo klaidą "Vilny" atitaisyti. Nes kitaip aš manysiu, kad jis aritmetikos nemoka.

Čia jau ne klaida, bet...

Tas pats mano "draugas" Andriulis tam pačiam "Vilnies" numery (Nr. 220) rašo:

"Francuzijos socialistų galva Leon Blum suimtas su buvusiais premieraais Dala-dier ir Reynaud.

"Visi jie padėjo gen. Pe-tain; visi jie brutaliai puolė darbininkų organizacijas, ypač komunistus."

Čia išeina, kad Petaino valdžia areštavo socialistą Blumą dėl to, kad jis "brutaliai puolė darbininkų organizacijas, ypač komunistus." Išeina, kad gen. Petain stoja už darbininkų organizacijų ir net už komunistus.

Kažin, ar "draugas" Andriulis negavo kaip nors dur-naropių užvalgyt, nes per klaidą tokių dalykų žmogus rodo, negalėtų parašyti.

Juk visos Amerikos žinių agentūros, kurios praneša apie Blumo suėmimą, aiškiai pabrėžia, kad jis suimtas ne dėl darbininkų ir komunistų persekiojimo, bet kaip tik priešingai: jį suėmė ir kaltina už tai, kad budamas valdžioje jisai įvedė darbininkams naudingų re-formų, 40 valandų darbo sa-vaitę ir pakėlė visiems valstybės darbininkams algas, kas sumažino produkciją ir susilpnino šalies apsaugą. Toliau Petaino valdžia kaltina Blumą da ir tuo, kad jis dirbo išvien su komunistais "liaudies fronte" rėmė Ispanijos lojalistus ir gerino

Francuzijos santykius su So-vietų Rusija.

Taigi, pasakyk, "drauge" Andriuli, ar tu dur-naropių privalgai, ar šiaip sudurna-vojai, jei rašai, kad Blumas "brutaliai puolė darbininkų organizacijas?"

Komunistų Browderiui teismas uždraudė išvažiuot iš New Yorko apskrčio. Va-jė, koki riksmą dėl to kelia lietuviški penka k o j a i ! Browderis esąs jų kandida-tas į prezidentus, o čia koks ten teisėjas neleidžia jam bačkinės agitacijos varyti! Gewalt! Bet tegul pasako tie Maskvos agentai, kaip buvo Lietuvoje "liaudies seimą" renkant—ar komu-nistai tenai davė kitų parti-jų kandidatams teisę važi-nėtis su prakalbomis ir agi-tuot už save? Ne, tenai kitos partijos negalėjo nei sa-vo kandidatų pastatyti. Tai kokią teisę jie turi reikalaus-ti to sau, ko jie nepripažįsta kitiems?

Mizara rašo "Laisvė", (Nr. 216), kad Smetona "api-plešė" Lietuvą ir bėgdamas Vokietijon išvežė... \$80-000,000! Taip, nei mažiau, nei daugiau, kaip 80 milio-nų dolerių! Tai yra daugiau dolerių, negu Lietuvos Ban-ke yra kada nors jų buvę. Ir nežiurint tų 80 milijonų do-lerių, Smetona dabar lau-kią aukų iš Amerikos. Kaip sau norit, čia jau kas nors netvarkoj. Kažin, ar tik "draugas" Mizara ne perdaug buvo paėmęs "įkvė-pimo" lašų?...

"Laisvė" (Nr. 210) plio-voja ant prezidento Roose-velto, kam jis davė demo-kratinei Anglijai 50 karo laivų. Ot, jeigu Rooseveltas būtų tuos laivus atidavęs Stalinui ar Hitleriui, tai "Laisvės" penktakojai būtų džiaugsmo mingą surengę.

Raudonas Pipiras.

Ar Buvo Kristus?

MYTAI APIE KRISTŲ

Knygoje rasite legendas apie Kristų, kaip jisai buvo įdievintas, ir kaip tapo Dievo sūnumu. **TIKIME Į KRISTŲ**, todėl turime žinoti kaip mytai apie Kristų ausidavė. Žinote kaip krikščionys pasisavino nuo pagonų pasaką apie Kristų, Kalėdų ir Velykų šventes, o dabar krikščionys vėl pagonis bedie-vius. Atsistat kad net Biblija nežino kada Kristus gimė, mirė ir kada jisai buvo nukryžiuotas.

MYTAI APIE KRISTŲ knyga tu-ri 111 puslapių. Kaina tikai 35 cen-tai. Gėlma gauti "Keleivio" ofise ar-
ba pas

T. J. KUCINSKAS,

3312 So. Halsted St.,

CHICAGO, ILL.

SIELOS BALSAI

GRAZIOS EILES, DAINOS IR BALADOS.

Knyga papuošta daugeliu spalvotų puikių paveikslų.
223 puslapiai dydžio, apie 150 įvairių eilų.
JI PALINKSINS JUSĮ LAISVĄ NUO

DARBO VALANDAS.

KNYGOJE YRA TRIJŲ RUSIŲ EILĖS:

TAUTISKOS, ŠEIMYNIŠKOS IR DARBININKISKOS
TIKRAI GRAZI IR TURTINGA EILŲ KNYGA.

KAINA TIK \$1.00.

Audimo apdarais \$1.25.

Kiekvienas turintis papuoštą savo knygyną mėsita knyga. Kiekvienas susipirke šią knygą pasigaus. Pildgas geriausia siųst "Money Order". Popierinius galima siųsti tiesiog papras-tame konverte, bet reikia aiškiai užrašyti savo ir "Keleivio" ad-resą ir nepamirškiti prilypti už 3 centus markę.

"KELEIVIS"

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams Mokytiš Kalbą

SUTAIŠE DR. D. PILKA, Lietuvių Kalbos Mokytojas prie

MASSACHUSETTS DEPARTMENT OF EDUCATION

KAINA \$1.00.

DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

NEPAGAUTOS BOLŠEVIKŲ CENZUROS

KAUNE ATNAUJINAMOS CARO TVIRTOVĖS.

Iš Kauno gaunama žinių, kad sovietų okupantai vėl stengiasi atnaujinti buvusias cariskąsias Kauno tvirtoves. Kaunui vėl virtus tvirtovės miestu, daug lietuvių inteligentų "kariškais sumetimais" išsiunčiami iš Kauno ir gabenami Sovietų Rusijos gilumon. Taip pat ypač lietuviui kraustomi iš geresnių butų, kuriuose apgyvendinami raudonosios armijos karininkai.

ZYDUKAI VADOVAUS LIETUVIŲ JAUNIMUI.

Palangos gimnazijos komunistinio jaunimo kuopelės sekretorium paskirtas žydukas Faivel Semenčik.

Ukmergės apskrities komunistinio jaunimo sekretorė paskirta žydelkaitė Levin.

KAIP IŠRODO ŠIŲ METŲ DERLIUS LIETUVOJE.

Agronomas Vasiuška, kuris ėjo dabar jau likviduotą Žemės ūkio Rūmų direktoriaus pareigas, suteikė spaudos atstovams pasikalbėjimą apie numatomą šių metų derlių Lietuvoje. Pasak jo, rugių derlius smėlinguose rajonuose, kaip anksčiau, bus mažesnis, tačiau Vilniaus krašte, Zarasų, Rokiškio, Utenos ir Alytaus apskrityse, esančiose, o kai kuriose kitose vietose rugių derlius geresnis, negu praėjusiais metais. Taigi, rugių derlius išsilygins ir nesąs blogas. Kviečių derlius bus žymiai mažesnis, negu praėjusiais metais. Vasa-rojaus derlius šimet taip pat bus mažesnis nei praėjusiais metais, ypač dėl to, kad nelygiai sudugo: ankščiau sudugęs noko, o vėliau išdugęs tebera dar žalias. Bulvės esančios geros. Nors lietaus dabar dažnai pasitaiko, bet masinio puvimo negirdėti. Pašaro kai kuriose vietose šimet mažiau nei praėjusiais metais nuo 30 iki 60 nuoš. Tai pirmasis pašaras. Atolai pasitaiko, tačiau jaučiamas sunkumų atolus suvalyti. Bet jei oras pasitaisys ir neblogai užderėjusi atola bus galima gerą suvalyti, tai bendrai pašarų bus mažiau nei praėjusiais metais apie 30 nuoš.

Žemės ūkio Rūmų specialistų apskaičiavimu, stambaus pašaro šiais metais truks apie vieną milijoną tonų. Normaliais metais Lietuvos gyvuliams sušeriama apie pusketvirtą milijono tonų stambaus pašaro per žiemą. Todėl kyla klausimas, ar bus galima iš kur papildyti pašarų kiekį, ar teks apie trečdalį gyvulių likviduoti. Ukinkams siuluoma surinkti bulvienuojų ir visų pelkių vėlyvąjį atolą, be to, žiemą sušerti šiaudus. Toliau agronomas Vasiuška išsitarė: "Dabar eina pasitarimai ir apskaičiavimai, galimas daiktas, kad koncentruotų pašarų nemažus kiekius gausim iš kity respublikų." (!) Bet nežiurint viso to, esą reikalinga likviduoti apie 20,000 arklių ir apie 100,000 senesnio amžiaus raguočių. Esą, būtų rizikinga visai nieko ne likviduoti.

Dėl Žemės ūkio Rusų likvidavimo agr. Vasiuška išsitarė, kad jie, esą, negynę ukinkų interesų ir nebuvę tinkamai sudaryti. Visa Rūmų tarnyba pereina į žemės ūkio komisariatui.

Toliau buvo pasakyta, kad apie 60 agronomų per-eina dirbti į Lietuvos suda-romus valstybinius ukus (sovchozus).

ARMONIKA IR SOKIAI "LINKSMINA" JAUNIMĄ

"Valstiečių Laikraštis" deda tokią korespondenciją iš Salako:

"Daug kas kalbėjo, kad žemus valdyti darbo vyriausybę, Lietuvos jaunimui teks pergyventi liudniausias laikotarpis, bet tas pranašas vėliau neįsipildė. Kiekvieną sekmadienio vakarą į liaudies salę susirenka būriai jaunimo ir pasikvieta muzikantų linksmynai. Jaunimo džiaugsmu pasidalinti ateina ir tėvai. Jaunimas šoka, o tėvai susėdę džiaugiasi laisve ir kalba apie praeitį, apie vergovės laikus, kurių pančius narsioji raudonoji armija savo tvirtu rankos mostu sudaužė."

Tačiau net ir "Valstiečių Laikraštis" redakcijai toks "linksmynas" atrodo per daug tuščias, tad redakcija deda toki prierašą: "Jeigu jaunimas linksmynas tik muzikantų pasikviete, vadinasi, tik šoka, o jokios kultūrinės programos vakarėliuose neturi, tai taip "besilinksminti" jaunimą galima tik papeikti."

"PROGRESAS" Į ATBULĄ GALA.

Pradžios mokslo departamento direktorius Vincas Žilionis "Darbo Lietuvos" bendradarbiui pareiškė apie besitartinančius mokslo metus. Pradžios mokslo nu-matoma palikti 4 metus. Tuo busi prisitaikinta prie sovietinės sistemos. Nepriklausomoje Lietuvoje, kaip žinoma, visur buvo pereinama prie 6 metų privalomo pradžios mokslo. Taip pat busi sutrumpintas vidurinis mokslas, kuris busi tik šešių metų. Lietuvos gimnazijų kursas, kaip žinoma, buvo 8 metų. Tokiu būdu sovietinė valdžia panaikina bent kelis mokslo metus. Tai vis "progresas"!

Toliau Žilionis pareiškė, kad iš dėstomųjų dalykų šimet iškrinta tikybės pamokos, o įvedama rusų kalba, kuri jau šiais mokslo metais įvedama net į pradžios mokyklų paskutiniuosius skyrius. Taip pat mokytojų seminarijose kaip pirmoji svetima kalba įvedama rusų kalba. Mokytojų žinioms "pagilinti" per radiją busi skaitomos paskaitos, kuriose figuruoja tokie mokslai, kaip marksizmas-leninizmas ir panašiai.

Mokslo metai šimet Kaune busi pradėti sporto salėje bendra švente, kurioje dalyvausią vyriausybės narių, teatro artistų ir kiti. Reikia, jaunimui bus su- rengtas dar vienas mitingas.

SUNAİKINTA GRAŽUS DARBO PRADŽIA.

Iš Liškiavos pranešama, kad šia istorinę vietą buvo norima paversti kurortine vieta, nes gražūs pušynai ir banguojantis Nemunas. Kadangi čia blogi keliai, tai buvo suprojektuota išvesti per Liškiavą naują vieškelį. Praėjusiais metais buvo pradėti darbai, įdėta keli tukstančiai litų, bet dabar nieko nebedaroma. Lietus išgriovė suvežtą palaidą smėlį ir įdėtus tukstančius nusinešė į Nemuną.

PRADĖJO STIPTI GALVIJAI.

Iš Imbrado valsč. ir gretimų apylinkių (Zarasų aps.) pranešama, kad šimet labai daug raguočių krinta dėl išputimo. Ypač paskutinėmis dienomis, kada pasitaikė daugiau lietingų dienų ir pasitaisė ganiavos.

Karas Išvijo Juos iš Tėvynės

Čia yra parodyta karo pabėgėlių grupė, kuri rado prieglaudą Belgijai ir Prancūzijai. Šveicarija juos maitina, nes dabartiniai grįžti; jas turi okupavusi priešio armija. Keli laivai su karo Amerikon. Viena pabėgėlių grupė anadien buvo iškelta ir Šveicarijoje. Čia yra olandų, laiku jie negali į savo šalis su pabėgėliais jau yra atvykę ir Bostone.

OKUPANTAI STENGIASI IŠNAUDOTI LIETUVOS DARBININKUS.

Rugšjo 30 d. visoje Lietuvoje rengiamasi minėti Stachanovo sąjūdžio penkerių metų sukaktuves. Ta proga jau dabar vedama smarki agitacija už šio judėjimo išpopuliarinimą Lietuvoje. Ypač iškeliama tas faktas, kad murininkai ir tinkoriai, kurie dirba prie kareivinių statybų raudonajai armijai Lietuvoje, pradėję darbus pagal stachanoviečių metodus. Mat, šimtai tukstančių raudonarmiečių, atgrusčių į Lietuvą, neturi tinkamų patalpų apsigyventi, todėl tariamais stachanovais metodais Lietuvos darbininkai raginami įtempti jėgas ir kareivines kuo greičiausia statyti. Pirmieji Lietuvos stachanoviečiai yra rusų murininkai ir tinkoriai. Prienų statyboje (kareivinėms) vadovauja šie asmenys: darbo vedėjas Joffe, technikas Joeč, inž. Dulman, rusų lt. Kirkorov ir Merkin. "Darbo Lietuva" nusiskundžia, kad valstiečiai nesą dar priėmę stachanoviečių metodų.

Lietuvos darbininkai ir tariamais stachanovais metodais žiuri kaip į paprastą darbininkų išnaudojimą. Prisidengę stachanovais obalsiais, okupantai stengiasi iš Lietuvos darbininkų kuo daugiausia išspausti darbo ir jėgų. Daugelyje vietų dirbama net po 10 valandų į dieną, kad tik tai pakeltų darbo našumą. "Tiesa" nusiskundžia, kad jokiose kitose statybose, kur dirba vietiniai lietuviai inžinieriai, stachanovaiškas judėjimas visiškai neprasidėjęs. Tai reiškia, kad lietuvių inžinieriai nenori darbininkų taip išnaudoti, kaip visokie Joffės, Dulmanai ir Joešai, atvykę iš darbininkų "rojaus", t. y., iš Sovietų Sąjungos.

Nepriklausomos Lietuvos įstaigos likviduojamos. Pastų valdyba praneša, kad ji skubiai persiorganizuojanti, pritaikydama prie sovietų santvarkos. Kadangi paštai, kaip ir visas kitas susisiekimas, yra tiesioginėje Maskvos okupantų žinioje, tai tas pastų valdybos pranešimas faktiškai reiškia, kad ji likviduojama. Panašiai likviduota ir visa susisiekimo ministerija.

KUNIGŲ CELIBATAS. —Išaiškinta kunigų nepatystės išpuolimas. Šia knyga turėtų perskaityti, pasekmės ir jų doriskas nurodyti kiekvienas vyras, tėvas ir jaunimas, kurie geidžia, kad jų moteris, dukteris ir mylimosios nepapulti į tokių kunigų globą. Parašė kun. Geo. Townsend Fox, D. D., sulietuvino Ferdinand de Sam-veitia. 25c.

"O. S. S." arba šilubinė iškilinė. Vieno akto faras, labai juokingas ir geros patarimų. Kaina 15c.

KAIP DANGUJE, TAI IR ANT ŽEMĖS.

Sovietų Rusijos laikraščiuose nuolatos skaitome bolševikiškų valdininkų apsilėdimą, girtuokliavimą, pareigų nepaisymą ir tt.

Tokių pat žinių dabar ateina ir iš subolševikintos Lietuvos. Nors bolševikų diktatura Lietuvoje įvesta visai neseniai, bet laikraščiai praneša, kad valstybinė žemės komisija, kuri dabar vykdo bolševikišką žemės reformą Lietuvoje, sudaro jau trečią vietos komisijų narių sudėtį. Apskritį ir valsčių žemės komisijose padaryta jau visa eilė pakaitimų. Nėra beveik nei vienos komisijos, iš kurios nebūtų pašalinti pirmiau paskirti jų sąstatan nariai. Daugiausia naujų "seimininkų" pašalinama dėl nemokėjimo savo pareigų eiti ir dėl girtuokliavimo.

Taigi, kaip danguje, taip žemeje. Kaip bolševikiškoj Rusijoje, taip ir bolševikiškoj Lietuvoje.

ZODYNELIS

LIETUVISKAI - ANGLISKAS IR ANGLISKAI - LIETUVISKAS, telpa 18,000 žodžių. Labai parankus turėti kšenyje. Gražiai apdarytas dirbtine skura, 160 puslapių. Parankumo ir geresnio kšinio žodynelio lietuvių kalboje nėra. Gaunamas "Keleivis". Kaina \$1.00

TIKĖJIMŲ ISTORIJA.

Parašė P. D. Chantepie de la Saussure, Teologijos profesorius. Vertė lietuvių kalbą J. Laukis. Knyga didelio formato, 1086 pusl. su daugybe paveikslų visokių tikėjimų dievų, dievačių, relikvijų, bažnyčių, šventinių ir tt. Gražiais tvirtais apdarais, Chicago, 1914. Kaina \$7.00

KOKIUS DIEVUS ŽMONES GARBINO SENOVEJE?

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gadynės.

Ypatingai dabartinės krikščionybės gadynėje kiekvienas turėtų perskaityti, nes tik tada galės aiškiai suprasti Dievo buvimą. Knyga didelio formato, turi 271 puslapį. Kaina popieriaus apdarais -1.00; audinio apd. - \$1.25. Pirmąją galimą siųsti popierinį dolerį arba "Money Order". Adresuokit sekant: KELEIVIS, 253 Broadway, So. Boston, Mass.

KOMUNISTIŠKI RECEPTAI DARBININKAMS.

Komunistiškoji "Darbo Lietuva," kuri Stalino diktaturą vadina "socializmu," duoda Lietuvos darbininkams šitokių receptus: "Svarbu ne tai, kiek tu uždirbi, pilieti. Daug svarbiau, kokią naudą atneši savo socialistinei tėvynei. O tuo pačiu ir sau pačiam. Šita mintimi turi vadovautis, įsijungdamas į socialistinį darbo procesą."

Kitas receptas: "Tiesa, bankų ir fabrių nacionalizacija įvykdyta, bet aš vis dar gyvenu taip pat, kaip anksčiau. Šitaip kalba nesąmoningas darbininkas. Ne užmiršk, drauge, kad paaukojai visus savo gyvenimo metus, kol išmokai tokį paprastą dalyką — stovėti dviem kojom."

Komunistai įvedė Lietuvoje ne socializmą, bet fašistiškai-bolševikišką vergiją darbininkams: uždraudė streikuoti, uždraudė daugiau algų reikalauti, uždraudė darbą pamesti, o dirbti verčia daug sunkiau ir sparciau. O kad darbininkai prieš tokią vergiją nesutikėtų, tai komunistai rašo jiems "receptus" ir aiškina, kad toji vergija eina darbininkams į sveikatą. Tai kunigiškas žmonių mulkinimas: dirbk ir melskis, skursk ir dėkavok Dievui, kad gyventi sunku, nes po mirties gausi už tai dangaus karalystę.

JAUNIMĄ VILIOJA Į KOMUNISTŲ EILES.

Lietuvos komunistų partija, siekdama užnuodyti lietuviškąjį jaunimą, paskutiniuoju laiku rengia visą eilę mitingų, specialiai skiriamų jaunimui. Tuose mitinguose labai aktingai dalyvauja raudonarmiečiai su orkestrais, kazokiškais šokiais, o taip pat apdalinami vaikai raudonais kakliaraščiais.

Lengvas Budas

Išmokyti Angliškai.

Rankius reikalingiausias žodžių ir pasakalėlių šia knyga suteikia taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netikėtai žodžių, bet čia sakiniai, pasakalėliai darbo įėjant, važiuojant kur nors, nuėjus krautuvėn, pas daktarą, pas barzdukutį, pas kraučių ir tt. Su fonetika, istorija ir gramatika. Antra padavta ir paprasta laida. Sutaisė St. Michelmas Post. 95. 25c.

PIRMA KAIMAI SKIRTESI Į VIENKIEMIUS. DABAR VIENKIEMIAI JUNGIAMSI Į KAIMUS.

Sovietų Sąjungos organas "Izvestija" išidėjo vedamąjį straipsnį, kuriame nurodoma, kad Sovietų Sąjungoje vienkiemiai (sodybos) turi būti kuo greičiausiai likviduoti. Iš vienkiemiu turi būti sudaromi kaimai, nes vienkiemiai daugiausia kliudę susidaryti "kolchozams."

Tenka pastebėti, kad naujieji Lietuvos valdovai taip pat veda propagandą už tai, kad vienkiemiai jungtųsi į kaimus. Ar tik ne tam, kad, kaip sako "Izvestija," vienkiemiai Sovietų Sąjungoje daugiausia kliudę susidaryti "kolchozams?"

PER 6 MĖNESIUS VISA SOVIETŲ PRAMONĖ PAGAMINO VOS 9 VIRDULIUS KAVAI VIRT.

Rugpiučio 25 d. "Izvestija" praneša, kad sovietų elektros pramonė per šių metų pirmuosius šešis mėnesius pagaminusi... 9 elektrikuosius kavos virdulius. Tuo būdu labai kuklus gamybos planas išpildytas tik 1%. Elektrikieji arbatos virdulius visai nebegaminami. Spjūnių indų pagaminata nepilni 8 nuošimčiai nustatyto plano.

PAGARSINIMAI "KELEIVY"

Norint, kad pagarsinimas taptų GREIT, reikia pridurti garsinimo administracijos nevalius PANEDERIO VAKARO. Simbiant per pašta, reikia pasijut iš anksto, kad pasiektų mus ne vėliau kaip paneidė. Vėliau gauti garsinimai 1 tos savaitės numerį nespėjama patalpinti.

Norint, kad garsinimas nesustorėtų, siųsk su pagarsinimu reikia siųsti ir mokėti. DRAUGUJOMS rengiant pikniką ar kitokią parengimą, trumpa pranešama, kaina 2c. už žodį. Stambesniems raidėm atgailis—15c. extra.

Už pajėskėjimus darbininkų, padavimus ir kitokių smulkias pranešimus, kaina 2c. už žodį. Stambesniems raidėm atgailis—15c. extra.

"Keleivis" pranešimams už pajėskėjimus giminių ir draugų, kaina 1c. už žodį. Mažiausia pajėskėjimo kaina 5c.

Norint pajėskoti su paveikslu, reikia pasijut fotografiją ir klausit kainos.

"KELEIVIS", 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

AR ROMOS Popiežius yra Kristaus Vietininkas?

PARAŠĖ KUN. VALADKA

SKYRIUS I. Aiškina laikai ir aplinkybės kada į pasaulį atėjo Kristus. Pagoniška tų laikų vienybė. Pirmieji Kristaus žodžiai nusikraustoms minims.

SKYRIUS II. (1) Jeruzalės bažnyčia. (2) Antiochijos bažnyčia. (3) Bažnyčia Mažosios Azijoje. (4) Romiškoji bažnyčia.

SKYRIUS III. Ar Jezus Kristus buvo Romos Katalikas?

SKYRIUS IV. Kaip profesorius Pr. Bačys, Kaune Kunigų Seminarijoje deštydaroja, aiškina kokių esama valstybėje administracijos formų. Aiškina tas formas, jis pridavė didelę reikšmę monarchijoms, bet tik su tokiomis formomis, kaip šiandien yra romiškoje bažnyčioje.

SKYRIUS V. Popiežių vardai iš dešimto šimtmečio ir jų darbai.

SKYRIUS VI. Kryžiaus Karai ir popiežius Urbanas II. Inkvizicija ir popiežių praeikimai.

SKYRIUS VII. Romos bažnyčios nuopelnai Prancūzijai. 1896 m. Filipinų revoliucija ir prieštastys, kurios tą revoliuciją išaukė. Romos bažnyčia Ispanijoje ir Meksikoje.

SKYRIUS VIII. Šiandieninis supratimas tikinčiųjų lietuvių apie kitas bažnyčias. Reformatorių pradžia, jų pasiuntiniai ir pareikimai plačiai žmonių kokių reformų jie reikalauja Dieva bažnyčioje. Kaip popiežius Leonas X pardavino indulgencijas.

KIEKVIENAM ROMOS KATALIKUI reikėtų perskaityti tą knygą, nes joje ras daug reikalingų dalykų ir geriausiai galės susižinti su visa katalikiškos bažnyčios praeimi.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, kuris turi vienoki ar kitoki supratimą apie tikėjimą arba tikėjimą skaito knygą žaislą ir tam-sinima plačios visuomenės, ypatingai reikėtų tą veikalą perskaityti. Taip aiškina savo knygoje kun. M. Valadka.

Knyga apie 230 puslapių, didelio formato; spauda aiški. Audinio viršelėlis, gražiai sidabrinėmis raidėmis išpaustas knygos vardas, KAINA \$2.00.

Tvirtais popieriaus viršelėmis, kaina \$1.25.

Galima gaut pas autorių, sekantį adresu:

REV. M. VALADKA, R. D. 2, DALTON. PA.

Taiptgi galima gaut tą knygą nuodėta kaina ir

"KELEIVIO" KNYGYNE
253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

PILIEČIŲ DRAUGIJOS REZOLIUCIJA.

Protestuoja dėl Lietuvos pavergimo ir prašo pasaulio tautų užtarimo.

South Bostono Lietuvių Piliečių Draugija, kuri turi apie 700 narių, priėmė Lietuvos klausimu rezoliuciją ir išsiuntinėjo ją šios šalies vyriausybės ir Kongreso nariams, o taipgi Anglijos, Francijos, Lietuvos ir Sovietų Rusijos atstovybėms Washingtono ir spaudai.

Rezoliucija parašyta gražia anglų kalba ir labai ilga, bet, suglaudus, jos turinys toks:

Kadangi 1918 metų vasario 16 d. Lietuva yra pasiskelbusi nepriklausoma valstybė;

Kadangi jos nepriklausomybė yra pripažinusi Tautų Lygą ir visos atskiros šalys, jų tarpe ir pati Sovietų Rusija, kuri dabar Lietuvą pavergė;

Kadangi ultimatumas, kurį Sovietų Rusija pastatė Lietuvai 1939 metų rugsejo mėnesį, reikalaujama privilegijos steigti militarines pajėgas, buvo pridengtas pretenzijomis neva duoti Lietuvai neprašytą apsaugą;

Kadangi vėliau Sovietų Rusija sugrąžino Lietuvai apie vieną ketvirtadalį teritorijos, kitus tris ketvirtadalius pasiimdama sau, nors 1920 metais buvo pripažinusi, kad tie plotai priklausė Lietuvai;

Kadangi Sovietų valdžia, matydama jos pavergtų lietuvių nepasitenkinimą, 10,000 jų išsiuntė Rusijos gilumon, žiauriai juos atskirdama nuo visų giminių;

Kadangi Sovietų Rusija pavergė dalį Suomijos ir norėdama pavergti visą Lietuvą sufabrikavo Lietuvos valdžiai žioplą apkaltinimą buk pastaroji vagianti rusus kareivius;

Kadangi Lietuvos vyriausybė, norėdama gyventi su savo didžiąja kaimyne ramybėje, pasiūlė sudaryti bendrą komisiją šitam kaltinimui iširti;

Kadangi Sovietų Rusija tirti šią dalyką atsisakė, bet pastatė ultimatumą, kad Lietuvoje tuojuos būtų sudaryta Sovietams palanki vyriausybė;

Kadangi Lietuva, nenorėdama su Rusija piktis, pasiūlė populiariam generolui Raštikiui sudaryti naują ministrų kabinetą;

Kadangi Sovietų Rusija naująjį Lietuvos kabinetą taipgi atmetė ir tuojuos atsiuntė kelių šimtų tukstančių raudonarmėčių ordą, kuri tuojuos okupavo visą Lietuvą;

Kadangi atsiųstas Maskvos agentas Dekanozovas sudarė Kaune valdžią beveik iš vieno Lietuvos priešų;

Kadangi šita Lietuvos priešų valdžia suruošė neva "liaudies seimo rinkimus", kuriuose kandidatais buvo pastatyti taipgi tik Lietuvos priešai, nes visos Lietuvos žmonių partijos buvo uždarintos ir negalėjo rinkimuose pasireikšti;

Ir kadangi tiems Lietuvos priešams padedant Lietuva

buvo prijungta prie Sovietų Rusijos.

Tai South Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos rezoliucija prašo civilizuoto pasaulio tautų, kad jos šito Sovietų Rusijos smurto nepripažintų, bet užtarytų pavergtą nedidelę lietuvių tautą ir padėtų jai iš tos vergijos pasiliuosuoti.

Pasirašo visa valdyba:

Titus P. Grevis, P. S. Zaiman, J. Lekys, S. J. Minkus, A. Macejunas, V. J. Jakštas, A. J. Namaksy, J. L. Petruskas, Anthony L. Kapochy, S. Mockus, F. J. Bagočius ir A. Ivaška.

PILIEČIŲ DRAUGIJA PRIEŠ KOMUNISTUS.

Nutarė nebeduoti jų mitingams Lietuvių Salės.

Piliečių Draugija yra didžiausia South Bostono lietuvių organizacija. Ji turi nuosavą salę, klubą ir apie 700 narių. Partijinių žvilgsnių, ji marga kaip genys: rasite joje socialistų, sandariečių, katalikų, komunistų ir visai nepartinių. Tačiau visi jie sutinka, kad Lietuvos likimą turi išspręsti patys jos gyventojai, o ne ginčioti Stalino raudonarmėčiai. Todėl komunistams, kurie džiaugiasi kad Lietuva buvo tų raudonarmėčių smurtu užimta, South Bostono Lietuvių Piliečių Draugija paskutiniame savo susirinkime nutarė daugiau nebeduoti savo salės. Jokia komunistų grupė, jokia "Al-di-balti", dabar jau negalės Lietuvių Salėje savo propagandos prieš Lietuvą varyti.

Dėl šito nutarimo buvo gana gyvos diskusijos. Komunistai, žinoma, tokiame sumanymui priešinosi. Vienas narys sarkastiškai jiems pritarė. Girdi, kam čia daryti prieš juos tokią nutarimą, kad jie jau nebe komunistai! Paklauskite, ar čia yra komunistų-neatsistos nei vienas. Taigi tegul jie sau mitinguoja, tai nors savo mitinguose jie mums pasirodys. O jeigu mitingus jiems uždrausime, tai nežinosime, nei kaip tie Stalino burdingeriai išrodo. Už pinigų reikės juos pirkti, kad pamatyti.

Kiti aiškino, kad dabar neramus laikas, todėl visiems lietuviams reikėtų laikytis vienybės, ypač kuomet Piliečių Draugijai reikia statydinti naują salę ir reikės daug pinigų.

Bet didelė didžiūna buvo tokios nuomonės, kad su Lietuvos pardavikais negali būti jokios vienybės. Jie pardavė mūsų tėvynę, nepadės jie mums ir salės pastatyt. Jie niekados da nėra padėję Piliečių Draugijai nei cento uždirbti. Kada tik Draugija turėjo kokią pramogą, tai komunistai visuomet suruošdavo savo jomarką, kad Piliečių Draugijai pakenkti. Šalin juos iš mūsų salės, ir viskas!

Ir buvo nutarta komunistams Lietuvių Salės daugiau nebeduoti, ir tą nutarimą nutarta užrašyti į Draugijos protokolų knygą. **Pilietis.**

Lietuvių Radio programos.

Sept. 28 programa per stotį WORL, 920 k. nuo 8:30 ryto bus sekanti: (1) žinios; (2) muzika ir dainos.

Sept. 29 programa per stotį WORL prasidės nuo 9:30 ryto: (1) Jaun. Longino Buinio Cavaliers orkestrą iš Cambridge; (2) Keistūčio ir Birutės Choras iš Bostono, vadovaujant Valentinu Minkienai.

St. Minkus.

SPAUDOS PIKNIKO SEKRETORIAUS RAPORTAS.

Socialistinės spaudos piknikas įvyko Maynarde šių metų rugsejo 1 d. Kadangi man buvo pavesta išsiuntinėti į kolonijas to pikniko bilietus ir sukolektuoti pinigų, tai šiuo skelbiu, kiek kas kurioj kolonijoj tų tikietų pardavė. Įsime kiekvieną koloniją atskirai:

South Boston, Mass.

V. Anesta	6.87
K. Armonas	3.00
P. Brazaitis	3.59
Jurgis Gegužis	\$15.00
N. Jonuška	3.00
K. Taurinskas	9.00
K. Trainavičia	3.00
V. Gegužis	6.15
J. Virbickas	6.00
F. N. Ramanauskas	3.00
M. Zilinskienė	3.00
P. Senk	3.00
R. Pernickas	1.71

Cambridge, Mass.

K. Zabitis	\$6.00
J. Vinciusas	4.35
J. Andriukaitis	4.15
P. Ciapas	2.77
Valeika	1.23
N. N.	3.00

Montello, Mass.

K. Venslauskas	\$7.46
P. Kaselis	3.15

Norwood, Mass.

J. Truskauskas	\$3.00
P. Veta	3.00
Mrs. Zarubienė	3.00
P. Krucas	3.00
F. Macianskas	1.03
F. Zlebus	.70
V. Sinkevičia	.59

Lawrence, Mass.

M. Stakionis	\$4.24
M. Vaitkunas	3.09
Vareika, Čiurlionis	3.89

Worcester, Mass.

K. P. Šimkonis	\$11.32
----------------	---------

Gardner, Mass.

J. Vaitiekus	\$3.00
--------------	--------

Lowell, Mass.

Paulauskas	\$1.82
------------	--------

E. Lexington, Mass.

Mrs. John Audick	\$1.12
------------------	--------

Visiems čia paminėtiems

CASPER'S BEAUTY SALON

ZILIEMS PLAUKAMS PRITAIKOME NATURALE SPALVĄ, ir taipgi ant tokių plaukų padarome PERMANENT WAVE su specialiu tam aliejum. Darbą garantuojame.

83a L Street
SOUTH BOSTON. Tel. 4645

IS KRANO IR BONKOMIS XXX ALE IR STOCK

Brockert's ALE

BOSTONO SKYRIUSAI GERO ALAUS—REIKALAUKIT TIKRO LIETUVISKO ALAUS. PRASYKITE VALGYKLOSE IR TAVERNOSE.

BROCKERT BREWING CO., Inc.

TELEFONAS
Worcester—5-4334

81 LAFAYETTE ST.
WORCESTER, MASS.

KURIE NORIT TIKR: 1410 Columbia Road,
South Boston, Mass. Tel. SOUTH Boston 2271.

draugams ir draugėms, kurie platino tuos bilietus, socialistinės spaudos vardu reikiu draugišką aciu. Čia, žinoma, nepriskaityti bilietai, kurie buvo išparduoti prie vartų, pačiam piknikui.

Noriu da paminėti ir tuos draugus bei drauges, kurie nemaža prisidėjo prie šio pikniko kitokiais patarnavimais. Pavyzdžiui, Milda Anestaitė, H. Ramanauskaitė, K. Zabitis, J. Kairaitis, K. Venslauskas ir F. Vareika dirbo prie kasų bei barčekių. Per jų rankas perėjo visos pajamos už gėrimus ir valgius. Ir savo pareigas jie atliko pagirtinai.

Prie saldinių darbavosi draugės Valeikienė, Anestienė, Dorothy Hermanson, Frances Vetaite, Helena Jakšaitė, Izabelė Traskauskaitė. Per jų rankas perėjo 104 dėžės saldinių. Čia jos padėjo nemaža savo energijos ir už tai joms priklausė didelis aciu.

Didžiulį surį išleido laimėjimui draugės Gegužienė ir Taurinskienė. Pasekmės buvo labai geros.

Kitas pikniko pareigas ėjo šios draugės ir draugai: Kruciūnė, Vetiūnė, Truskauskienė, Brazaitienė, Andriuskaitytė, Marcilionienė, Kairaitienė, Valeikienė, Vinciuonienė, V. Anesta, P. Brazaitis, V. Gegužis, K. Taurinskas, J. Virbickas, K. Trainavičius, J. Armonas, J. Jankauskas, J. P. Krucas, P. Kaselis, A. Skaburskas, J. Damašauskas, Stakionis, Pečiūka, A. Valeika, J. Vinciusas, S. Zdanuskas.

Šie mūsų draugai ir draugės bėgiojo kaip skruzdės ir žiūrėjo, kad suvažiuosiemis iš kelių valstijų svečiams nieko nestokuotų, kad visi būtų viskuo aprūpinti ir patenkinti. Už tai aciu jiems, o taipgi aciu ir skaitlingai publikai už atsilankymą į mūsų pikniką.

Rengėjai ypač dėkingi lyraičių šokėjų grupei, kuri atvyko iš Brooklyno draugės Lilijos Stilsonaitės-Ananavičienės vadovybėje ir tikrai meniškai pašoko mūsų liaudies šokių.

Aciu taip pat sviedinio lošėjams, Lietuvos Piliečių ir Torah klubams.

Ir aciu kalbėtojams, "Kelivio" redaktoriui S. Michelsonui ir suomių laikraščio redaktoriui Savelei Syralai, kurie pasakė geras kalbas.

Taurė sviedinio lošėjams auksinio žinomas auksorius drg. P. Ketvirtis.

Gėrimus į pikniką mums atvežė d. Stašys. Torah gėrimų išdirbėjas. Valgius atvežė drg. Marcilionis, kuris turi įsitaisęs važiuojamą ledaunę.

Taigi aciu visiems ir už viską. **N. Jonuška,**
Spaudos Pikniko Sekr.

Blinstrubų vilažo pokilis.
Pereitos sėdros vakarą brolių Blinstrubų vilaže buvo šaunus pokilis. Tai buvo lyg ir inkurtuvės arba įvenčinimas atremontuotos jų įstaigos. Mat, jų įstaiga nuolat auga, tai dažnai buna remontuojama, didinama ir dailinama. Dabar jau netik South Bostone, bet ir visoj jo apylinkėj nėra gražesnės vietos pasilinksminimo vakarams, kaip Blinstrubų Village, kuri randasi Broadway ir D gatvės kertėj.

Kitąsyk šitoj vietoj buvo garsaus Lazausko salionas. Tai buvo gal apie 30 ir daugiau metų atgal. Lazauskas tais laikais buvo skaitomas Bostono lietuvių "milionierium." Jam mirus, jo įstaiga buvo parduota. Nupirko ją senas Lietuvos patriotas Blinstrubas. Bet neužilgo užėjo prohibicija ir salionų biznis uždarė. Senis Blinstrubas išvažiavo Lietuvon ir tenai mirė, o likę jo du sūnūs išnomojo tą vietą restoranui. Prohibiciją panaikinus, Blinstrubai tą namą atremontavo ir pradėjo biznį iš naujo. Vėliau dapirko daugiau namų, sujungė į kruvą, įtaisė šokių salę, vaidinimams estradą ir dailiai išdekoravo namą iš lauko. Išrodė, kad daugiau plėstis jau nebegalima. Bet biznis ėjo taip gerai, kad šią vasarą pp. Blinstrubai nutarė savo vilažą vėl didinti. Dapirko daugiau namų ir vėl prisidėjo remontas, kuris tik šiomis dienomis buvo užbaigtas ir ant tos intencijos buvo suruoštas specialus pokilis. Svečių buvo labai

daug. Dalyvavo kone visi South Bostono lietuvių biznieri ir profesionalai. Blinstrubams sekasi, turbūt, dėl to, kad į politiką jie nesikiša ir niekam neprieštarauja, bet yra mandagus biznieri ir myli lietuviybę. Visa jų šeima priklauso prie SLA. Net havajiečių dainininkus p. Blinstrubas išmokino sudainuoti kelią lietuviškų dainų. Ir havajiečiai gerai lietuviškai traukia. **Koresp.**

Bus maskaradas Petro Rimšos skolas atmokėti.
Mus prašo pranešti, kad Lietuvių Dailės Komitetas, kuris paėmė iš skulptoriaus P. Rimšos jo sukurtoji "Lietuvos Artoja" ir pastatė Bostono muziejuje, dabar ruošia maskaradą norėdamas padaryti pinigų už tą kurinį skulptoriui atlyginti. Maskaradas įvyks spalio 31 dieną, Halloween vakare, Copley Plaza viešbuty, Louis XIV svetainėj. Įžanga—\$1.

Susikūrė nauja ieiymna.

Rugsejo 22 d. South Bostono susituokė J. S. Usevičiukas su p-le Anele J. Luštyte. Pokilis buvo Lietuvių Piliečių Klube. Svečių dalyvavo 200 su virsum. Linkime jiems daug laimės.

W. A. Amsie.

BUKIT TEISINGI Savo Laikrodžiui. KEEP YOUR WATCH ACCURATE

Have it inspected NOW!

Mūsų ekspertai peržiūrės ir pertikrins jį veltui. Jeigu reikės pataisyti, tai mes už mažą kainą pataisome. Užkeikite pamatyti mūsų naują pasirinkimą **BULOVA, WALTHAM, HAMMILTON, GRUEN ir WEST-FIELD** laikrodžių VYRAMS ir MOTERIMS. Mūsų krautuvė pagarsėjusi dideliu pasirinkimu dovanų. Užkeikite šiandien!

ROLAND KETVIRTIS & CO.
312 Broadway, Tel. SOU 4649
South Boston, Mass.

GO Greyhound RACING THIS WEEK! WONDERLAND

Boston Elevated Railway

Naujas rudenio patvarkymas su 13% daugiau karų mylių jau pradėjo veikti.

Boston Elevated Railway

BLINSTRUB'S Village & Grill

Valgiai Visuomet Šviežys ir Rinktiniai

Kas mylit gardiai pavalgyti, tai užkeik pas Blinstrubą.

Naujai įrengta vėsinimo sistema ir šokiams estrada.

VAIDOVILIS—FLOOR SHOW

KABARETAS, DAINOS, ŠOKIAI!

KIEKVIENĄ VAKARĄ ĮVAIRESNI. DVI ORKESTROS BE PERTRAUKOS GRIEŽIA NUO 5 VAKARO IKI UŽDAROMA.

NEDELIDENIAIS — KONCERTAS IR MUZIKA PRASIDEDA NUO 4 PO PIETŲ IR TĘSIAS IKI UŽDAROMA.

KURIE NORI JAUKIAI PASISMAGINTI, UŽKEIKIT PASISVECIUOTI Į BLINSTRUBŲ VAIKYKLĄ.

Kampus D STREET ir BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

Dr. John Repshis
(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
Camp. Inman st. arti Central av.
CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 21324
MEDICINOS DAKTARAS

C. J. MIKOLAITIS

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakare.

107 SUMNER STREET,
LAWRENCE, MASS.

TEL. KIR 7119

Paulina Luzeckas N.D.

LIETUVĖ GYDYTOJA
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8
SEKMADIENIAIS PAGAL SUTARTI.

400 BROADWAY
Cambridge, Mass.

TEL. SOU 2712

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)
LIETUVIS GYDYTOJAS

Specializybė: Akis, Vidurių Ligų, Ausų, Nosies ir Gerklės.

Vartoja vilniaus konstrukcijos X-RAY Aparatą.

VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Dr. Leo J. Podder

li Leningrade.
Specialistas Vyrų ir Moterų Ligų, taipgi Kraujo ir Odos.

Valandos: nuo 10 iki 12 dienų, nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare

180 HUNTINGTON AVE.,
BOSTON, MASS.

Tel. Commonwealth 4570.

Tel. University 9405

Dr. Susan Glodienes-Curry

LIETUVĖ DENTISTE

VALANDOS: 9-4 ir 7-8

678 Massachusetts Ave.,
(Prie Central Skvero)
CAMBRIDGE, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 23
BOSTON. Tel. Lafayette 2871

arba Somerset 2044-J

SPECIALISTAS KRAUJO INKSTU IR NERVŲ LIGŲ.

Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien. Nedėliomis, nuo 10 ryto iki 1.

Tel. SOU 2805

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos:

Nuo 9 ryto iki 7 vakare.

Serodomis: Nuo 9 ryto iki 12 dienų.

447 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

ADRAUSTI PERKRAUS-
TYTOJAI.
(Insured Movers)

Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.

Saugi priežiūra, kaina prieinama.

328 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Tel. SOUTH Boston 4618

BAY VIEW MOTOR SERVICE

Telephone

SOUTH Boston 1088

STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTURA.

Kainos Stobėtinai Pigios. Dideli pakeitimai ir Hydraulic Brakes.

TAIPGI TAISOME AUTOMOBILIUS IR TROKŲ VISŲĮJADIRBYŠČIŲ.

Peter Trečikas ir Joe Kapočius — savininkai.

Talymo ir demonstravimo vieta:

1 HAMLIN STREET

Ramp. East Eighth St.,

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

414 W. BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.

Office Tel. So. Boston 0948
RES. 251 CHESTNUT AVE.,
Jamaica, Plain, Mass.

Res. Tel. Arnold 1028